

УЧИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

377 Давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлаш тартибини янада такомиллаштиришга йўналтирилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга ошириш учун зарур бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлаш ҳақида» 2011 йил 7 апрелдаги 107-сон қарорини бажариш юзасидан Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қуйидагилар:

Давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ;

Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган амалдаги иш ҳақини иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициентларини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқиш тартиби тўғрисидаги низом 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин ва 2011 йил 1 октябрдан бошлаб амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда уч ой муддатда:

чет элда ишлаган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ва иш вақтини ҳисобга олиб бўлмайдиган шахсларнинг айрим тоифалари томонидан Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаш тартибини, шунингдек уларнинг пенсияни ҳисоблаш учун қўлланадиган меҳнат стажини ва амалдаги иш ҳақи миқдорини ҳисобга олиш тартибини назарда тутадиган қарор лойиҳасини кўриб чиқиш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсинлар;

Имтиёзли шартларда пенсия олиш ҳуқуқини берадиган ишлаб чиқаришлар, муассасалар, ишлар, касблар, лавозимлар ва кўрсаткичлар рўйхатларини қўллашга доир йўриқномани ишлаб чиқсинлар ва белгиланган тартибда тасдиқласинлар.

3. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 3-иловага мувофиқ айрим қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги манфаатдор вазирликлар

ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Р.С. Азимов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2011 йил 8 сентябрь,
252-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2011 йил 8 сентябрдаги 252-сон қарорига
1-ИЛОВА

**Давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлаш
тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

I. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига (кейинги ўринларда Қонун деб аталади) мувофиқ давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлаш, пенсия имтиёзларини қўллаш ва фуқароларни пенсия билан таъминлашга боғлиқ бошқа масалаларни ҳал қилиш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низом мақсадларида қуйидаги атамалар ва таърифлардан фойдаланилади:

яшаш жойи — турар жой, квартира, хизмат турар жойи, ихтисослаштирилган уйлар (ётоқхона, пансионат, ёлғиз кексалар учун махсус уй, ногиронлар, фахрийлар учун интернат уй ва бошқалар), шунингдек пенсия учун мурожаат қилган жисмоний шахс ижарага олиш шартномаси (иккиламчи ижара), ижара шартномаси ёхуд қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа асослар бўйича мулкдор сифатида доимий яшайдиган (доимий рўйхатдан ўтган) бошқа турар жой, доимий яшаш жойи мавжуд бўлмаган (доимий рўйхатдан ўтмаган) тақдирда — вақтинча яшаш (вақтинча рўйхатдан ўтиш) жойи;

пенсия — уни олиш ҳуқуқи Қонунда белгиланган шартларга ва меъёрларга мувофиқ аниқланадиган ҳамда шахсларга пенсия ёшига тўлиш, ногиронлик ёки боқувчисини йўқотганлик муносабати билан бериладиган ойлик пул тўлови;

қонуний вакил — қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шундай деб эътироф этилган фарзандликка олувчи, васий ёки ҳомийлик қилувчи;

пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилди турадиган жой — пенсия олиш жойи бўйича Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими;

пенсия тайинлашни сўраб мурожаат этиш — пенсия тайинлаш, пенсия миқдорини қайта ҳисоблаб чиқиш, пенсиянинг бир туридан бошқа турига ўтказиш, шунингдек илгари тўхтатиб қўйилган (тўхтатилган) пенсия тўлашни белгиланган тартибда тиклаш (қайта тиклаш) тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимига ариза бериш;

пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилди — улар асосида пенсия сўраб мурожаат қилган шахсга пенсия тайинланган ҳужжатларнинг тикилган туркуми;

банд шахс — ўзини иш билан мустақил таъминлайдиган ва иш вақтини ҳисобга олиш мумкин бўлмаган жисмоний шахс, тадбиркор, шу жумладан юридик шахс ташкил этмасдан тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи, бевосита қорамол ўстирадиган ҳамда чорвачилик маҳсулотлари ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сотадиган шахсий ёрдамчи ва дехқон хўжалигида банд бўлган шахс, шунингдек оилавий тадбиркорлик ва хунармандчилик субъекти;

шахс — Ўзбекистон Республикаси фуқароси, шунингдек Ўзбекистон Республикасида доимий яшайдиган ва белгиланган тартибда истиқомат учун берилган гувоҳнома олган хорижий фуқаро ёки фуқаролиги бўлмаган шахс;

амалдаги иш ҳақи — пенсияни ҳисоблаб чиқиш учун қўлланиладиган шахснинг амалдаги иш ҳақи;

иш стажи — меҳнат дафтарчаси ва иш жойидан, хизматдан, ўқишдан ёки архивдан берилган бошқа ҳужжатлар бўйича аниқланган, ишдаги танаффуслардан қатъи назар, қонун ҳужжатларига мувофиқ пенсия таъминоти ҳуқуқини берадиган меҳнат фаолияти ва бошқа фаолиятнинг умумий давомийлиги;

махсус иш стажи — халқ хўжалигининг муайян тармоқларида, касблар ва лавозимларда қонун ҳужжатларига мувофиқ имтиёзли пенсия таъминоти ҳуқуқини берадиган меҳнат фаолиятининг давомийлиги.

3. Бир вақтнинг ўзида қонун бўйича ва ҳарбий хизматчиларнинг пенсия таъминоти тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлган шахсга пенсиянинг бир тури унинг танлаши бўйича тайинланади.

4. Пенсия тайинлаш ва тўлаш, шунингдек фуқароларнинг пенсия таъминоти билан боғлиқ бошқа масалаларни кўриб чиқиш ушбу Низомга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлими (кейинги ўринларда Пенсия жамғармаси бўлими деб аталади) томонидан амалга оширилади.

II. Пенсия тайинлаш учун зарур бўлган ҳужжатларни тақдим этиш тартиби

5. Ташкилот маъмурияти ҳар йили декабрь ойида шахсий варақчалар ва меҳнат дафтарчалари асосида кейинги йилда ҳам умумий, ҳам имтиёзли шартларда пенсия олиш ҳуқуқига эга бўладиган ходимлар рўйхатини тузади.

Рўйхатда ходимнинг фамилияси, исми, отасининг исми; туғилган йили, ойи, куни, шунингдек ходим яшайдиган жой; таркибий бўлинманинг номи; лавозими (касби); пенсия тайинлаш учун мурожаат қилиш учун асослар; ҳужжатлар билан тасдиқланган умумий иш стажи; имтиёзли шартларда ёшга доир пенсия тайинлаш ҳуқуқини берувчи махсус иш стажи кўрсатилган бўлиши керак.

6. Кўрсатиб ўтилган рўйхатга киритилган ходимларга нисбатан ташкилот маъмурияти пенсия тайинлаш учун ҳужжатларни олдиндан тайёрлашга киришади. Зарур бўлганда ташкилот маъмурияти етишмаётган ҳужжатларни сўраб олиш чораларини кўриши керак.

Ташкилот маъмурияти тўпланган барча ҳужжатлар асосида пенсия тайинлаш учун тақдимномани расмийлаштиради.

7. Ташкилот маъмурияти ходим пенсия ёшига етган кундан кечиктирмай унинг пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлганлигини билдиришга мажбур.

Ходим пенсия тайинлаш тўғрисида ариза берган тақдирда ташкилот маъмурияти мазкур ариза рўйхатга олинган вақтдан бошлаб 10 кун мобайнида зарур ҳужжатларни ва тақдимномани тўлиқ расмийлаштиради ва ариза берувчини улар билан (тақдимномага имзо қўйдирган ҳолда) таништиради.

Ҳужжатлар ва тақдимнома ходимнинг аризаси билан бирга ариза берувчининг яшаш жойидаги Пенсия жамғармаси бўлимига юборилади. Ташкилот маъмурияти пенсия тайинлаш учун зарур бўлган барча ҳужжатларни тўплай олмаган ҳолларда Пенсия жамғармаси бўлимига бор ҳужжатлар топширилади, етишмаган ҳужжатлар эса ушбу Низомнинг 10-бандида назарда тутилган муддатларда қўшимча равишда тақдим этилади.

Агар ходимга пенсия тайинлаш рад этилган бўлса, бу ҳақда унга рад этиш сабаблари кўрсатилиб, ёзма равишда хабар берилади. Пенсия сўраб мурожаат қилган киши маъмурият қароридан норози бўлса, у пенсия тайинлаш тўғрисидаги аризани яшаш жойидаги Пенсия жамғармаси бўлимига бевосита бериши мумкин.

8. Пенсия тайинлаш тўғрисидаги ариза пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилган шахснинг яшаш жойи бўйича Пенсия жамғармаси бўлимига берилади.

Ходимга ва унинг оила аъзоларига пенсия (боқувчисини йўқотганлик пенсияси) тайинланган тақдирда пенсия тайинлаш тўғрисидаги ариза ходимнинг ёки вафот этган боқувчининг (унинг оила аъзоларига боқувчисини йўқотганлик пенсияси тайинланган тақдирда) охириги иш жойи бўйича ташкилотнинг маъмурияти орқали ариза берувчининг яшаш жойи бўйича Пенсия жамғармаси бўлимига берилиши мумкин.

Пенсия тайинланадиган шахс балоғатга етмаган ёки ҳуқуқий муомалага лаёқатсиз бўлган тақдирда, ариза унинг ота-онаси ёки васийси томонидан уларнинг яшаш жойи орқали берилади.

9. Пенсия тайинлашни сўраб пенсия олиш ҳуқуқи пайдо бўлган кундан бошлаб исталган вақтда, бирор муддат билан чекланмаган ҳолда мурожаат этиш мумкин.

10. Барча зарур ҳужжатлар билан бирга ариза қабул қилинган кун пенсия сўраб мурожаат этилган кун ҳисобланади.

Агар ариза почта орқали юборилса ва бунда барча зарур ҳужжатлар ҳам илова қилинган бўлса, ушбу аризани жўнатишнинг почта штемпелида кўрсатилган санаси пенсия сўраб мурожаат этилган кун ҳисобланади.

Аризага барча зарур ҳужжатлар илова қилинмаган ҳолларда Пенсия жамғармаси бўлими қўшимча яна қандай ҳужжатлар тақдим этилиши лозимлигини ташкилот маъмуриятига ёки ариза берувчига маълум қилади. Агар улар қўшимча ҳужжатлар тақдим этилиши лозимлиги тўғрисида хабарнома олинган кундан бошлаб уч ойдан кечикмай тақдим этилса, пенсия тайинлаш тўғрисидаги ариза қабул қилинган кун пенсия тайинлаш учун мурожаат қилинган кун ҳисобланади.

11. Ариза берувчи томонидан тақдим этилган ҳужжатларнинг асосланганлиги ва ишончлилиги учун шубҳа пайдо бўлган тақдирда Пенсия жамғармаси бўлими пенсия тайинлаш учун тақдим этилган ҳужжатларни текшириш тўғрисида қарор чиқариши мумкин.

Пенсия жамғармаси бўлими пенсия тайинлаш учун тақдим этилган ҳужжатларни текшириш тўғрисида қарор чиқарган ҳолларда, текшириш тамом бўлиш муддатидан қатъи назар, пенсия тайинлаш учун дастлаб мурожаат қилинган сана пенсия тайинлаш учун мурожаат қилинган сана ҳисобланади.

12. Ёшга доир пенсия тайинлаш учун мурожаат қилган шахснинг аризасига қуйидагилар илова қилиниши керак:

иш стажини, шу жумладан махсус иш стажини тасдиқлайдиган ҳужжат;

амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома;

ариза берувчининг жамғариб бориладиган пенсия дафтарчаси нусхаси (2005 йил 1 январдан кейин).

Бундан ташқари, зарур ҳолларда қуйидагилар тақдим этилади:

а) тегишли орган томонидан берилган ҳарбий хизматни, партизан отрядлари ва қўшилмаларда бўлганликни, давлат хавфсизлиги органларида ва ички ишлар органларида хизмат қилганликни тасдиқлайдиган маълумотнома;

б) тегишли орган томонидан берилган, идоровий бўйсунувидан қатъи назар, ҳарбийлаштирилган соқчиликдаги, махсус алоқа органлари ва конкутқарув қисмларидаги хизматни тасдиқлайдиган маълумотнома;

в) банд бўлган шахсга Ўзбекистон Республикаси давлат солиқ органлари томонидан тақдим этилган маълумотлар асосида Пенсия жамғармаси бўлими томонидан берилган Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги

хузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўланганлигини тасдиқлайдиган маълумотнома;

г) Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг даволаш-профилактика муассасаси тиббий-маслаҳат комиссияси (кейинги ўринларда ТМК деб юритилади) томонидан берилган ариза берувчининг боласи 16 ёшгача ногирон бола деб эътироф этилишини тасдиқлайдиган тиббиёт хулосаси ёки Тиббий-меҳнат эксперт комиссияси (кейинги ўринларда ТМЭК деб юритилади) томонидан берилган парвариш остидаги шахс I гуруҳ ногирони деб тан олиншини тасдиқлайдиган ногиронлик тўғрисидаги маълумотноманинг тегишли қисми;

д) даволаш-профилактика муассасасининг хулосаси асосида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи томонидан берилган ўзгаларнинг парваришига муҳтож бўлган 80 ёшга тўлган кексаларга қараб турилган вақтни тасдиқлайдиган маълумотнома;

е) олий таълим муассасаларида (шу жумладан ўқиш ҳарбий хизматга тенглаштирилладиган ҳарбий таълим муассасаларида, шунингдек партия мактабларида), аспирантурада (стажёрлар-тадқиқотчилар-изланувчилар институтида), докторантурада (катта илмий ходимлар — изланувчилар институтида) ва клиник ординатурада кундузги ўқишни, шу жумладан чет элда ўқишни тасдиқлайдиган диплом ёки маълумотнома;

ж) болани парвариш қилиш бўйича таътил берилганлиги ва таътидан қайтилганлиги тўғрисидаги буйруқларнинг нусхалари илова қилинган ҳолда аёл киши бола туғилгандан бошлаб у уч ёшга тўлгунгача бўлган даврда меҳнат муносабатларида бўлган ташкилот (ташкилотлар) томонидан берилган бола уч ёшга тўлгунга қадар уни парвариш қилиш вақтини тасдиқлайдиган маълумотнома;

з) офицерлар таркибидан бўлган шахслар, прапоршчиклар, мичманлар ва муддатдан ташқари хизмат қилувчи ҳарбий хизматчиларнинг хотинлари, уларни ишга жойлаштириш имконияти бўлмаган жойларда эрлари билан яшаган вақтни тасдиқлайдиган маълумотнома;

и) ариза берувчи уруш қатнашчиси ёки унга тенглаштирилган шахс ҳисобланишини тасдиқлайдиган ҳужжат;

к) даволаш-профилактика муассасасининг ариза берувчи гипофизар наизм бемори (лилипут) ёхуд диспропорционал пакана эканлиги тўғрисидаги маълумотномаси;

л) фамилия, исм, ота исми ўзгартирилганлиги тўғрисидаги ҳужжат;

м) ТМЭКнинг ногиронлик тўғрисидаги маълумотномасининг тегишли қисми — меҳнатда ёки касб касаллигига чалинганлик оқибатида I ва II гуруҳлар ногирони бўлган вақт стажга ҳисобланадиган ҳолларда;

н) фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи томонидан берилган ногирон бола 8 ёшга тўлгунга қадар уни парвариш қилиш вақтини тасдиқлайдиган маълумотнома, шунингдек бола 8 ёшгача ногирон бола деб эътироф этилишини тасдиқлайдиган ТМК томонидан берилган тиббиёт хулосаси, ёки ТМК томонидан берилган ногиронликни белгилаш учун асос ҳисоб-

ланадиган касаллик бўйича даволаш-профилактика муассасасида ҳисобда турганлик тўғрисидаги маълумотнома;

о) оқлов ҳукми ёки иш тўхтатилганлиги тўғрисида суднинг ажрими (қарори) ёки прокурор (терговчи)нинг иш тўхтатилганлиги тўғрисидаги қарори, шунингдек олдини олиш чораси сифатида шахсни тергов изоляторияда (турмада) қамокда сақлаш, қамок ёки озодликдан маҳрум этиш шаклида жазони ўташ даври тўғрисида тергов органлари ёки ички ишлар органларининг маълумотномаси, шунингдек реабилитация тўғрисидаги ҳужжатлар (суд органлари, прокуратура органлари, суриштирув ва тергов органларининг оқлов ҳукми чиқарилганлиги тўғрисидаги маълумотномаси ёки реабилитация қилувчи асослар бўйича жиноят иши тўхтатилганлиги тўғрисидаги қарори (ажрими);

п) Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги туман (шаҳар) Бандлик ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш марказининг шахсни ишсиз деб эътироф этиш тўғрисидаги тақдимномаси.

13. Ногиронлик пенсиясини тайинлашни сўраб мурожаат қилган шахснинг аризасига қўйидаги ҳужжатлар илова қилиниши керак:

иш стажини, шу жумладан махсус иш стажини тасдиқлайдиган ҳужжат;

амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома;

ариза берувчининг жамғариб бориладиган пенсия дафтарчаси нусхаси (2005 йил 1 январдан кейин);

бахтсиз ҳодиса ва соғлиқнинг ишлаб чиқаришда бошқа шикастланиши тўғрисидаги ҳужжат ёки агар ногиронлик меҳнатда майибланиш оқибатида содир бўлган бўлса — бошқа расмий ҳужжат.

Бундан ташқари, зарур ҳолларда қўйидагилар тақдим этилади:

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи томонидан берилган ариза берувчи яшаш жойи бўйича бир ўзи яшаши (рўйхатдан ўтказилганлиги) тўғрисидаги маълумотнома;

ушбу Низомнинг 12-банди «а» — «о» кичик бандларида кўрсатилган ҳужжатлар.

14. Боқувчисини йўқотганлик пенсиясини тайинлашни сўраб мурожаат қилган шахснинг аризасига қўйидаги ҳужжатлар илова қилиниши керак:

пенсия тайинланаётган шахснинг ёшини тасдиқловчи туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт;

оила аъзосининг вафот этган боқувчига қариндошлиги муносабатларини тасдиқловчи ҳужжатлар;

боқувчининг вафот этганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки унинг бедарак йўқолганлиги тўғрисида суднинг қарори;

вафот этган боқувчининг иш стажини, шу жумладан махсус иш стажини тасдиқлайдиган ҳужжат;

вафот этган боқувчининг жамғариб бориладиган пенсия дафтарчаси нусхаси (2005 йил 1 январдан кейин);

вафот этган боқувчининг амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома.

Бундан ташқари, зарур ҳолларда қуйидагилар тақдим этилади:

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органининг вафот этган боқувчининг қарамотидаги оила аъзолари таркиби тўғрисидаги маълумотномаси;

таълим муассасасининг вафот этган боқувчининг оила аъзолари 16 — 18 ёшдаги ўқувчилар ҳисобланиши тўғрисидаги маълумотномаси;

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органининг вафот этган боқувчининг ота-оналари, турмуш ўртоғи, буваси, бувиси, акаси (укаси) ёки опаси (синглиси) вафот этган боқувчининг 3 ёшга тўлмаган болалари, ака-укалари, опа-сингиллари ёки набираларига қараш билан бандлигини ва ишламаётганлигини тасдиқловчи маълумотномаси;

бахтсиз ходиса ва соғлиқнинг ишлаб чиқаришда бошқа шикастланиши тўғрисидаги ҳужжат ёки агар боқувчининг вафоти меҳнатда майибланиш оқибатида содир бўлган бўлса — бошқа расмий ҳужжат;

ушбу Низомнинг 12-банди «а» — «п» кичик бандларида кўрсатилган, вафот этган боқувчининг номига расмийлаштирилган (ёзилган) ҳужжатлар.

Боқувчи-пенсионер вафот этган тақдирда ушбу бандда кўрсатилган зарур ҳужжатлар тақдим этилиши керак, вафот этганнинг пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилдида мавжуд бўлган ҳужжатлар бундан мустасно.

Пенсия жамғармаси бўлими аризага боқувчисини йўқотганлик пенсиясини олиш ҳуқуқи ногиронлик оқибатида бериладиган оиланинг катта ёшдаги аъзосига ТМЭҚдан олинган ногиронлик тўғрисидаги маълумотноманинг тегишли қисмини илова қилади.

15. Пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилган шахс томонидан пенсия тайинлаш учун зарур бўлган ҳужжатлар тақдим этилмаган тақдирда Пенсия жамғармаси бўлими ушбу ҳужжатларни тегишли ташкилотлардан талаб қилиш юзасидан ёрдам кўрсатади.

16. Пенсияга устама ҳақ (қўшимча) белгилаш ҳуқуқи мавжуд бўлган тақдирда пенсия тайинлаш тўғрисидаги аризага қуйидагилар илова қилиниши керак:

а) ариза берувчи I ёки II гуруҳ уруш ногирони эканлигини тасдиқлайдиган ҳужжат;

б) I гуруҳ ногиронликни белгилаш тўғрисида ТМЭҚнинг ногиронлик тўғрисидаги маълумотномасининг тегишли қисми;

в) фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи томонидан берилган ариза берувчи яшаш жойи бўйича бир ўзи яшаши (рўйхатдан ўтказилганлиги) тўғрисидаги маълумотнома, шунингдек II гуруҳ ногиронликни белгилаш тўғрисида ТМЭҚнинг ногиронлик тўғрисидаги маълумотномасининг тегишли қисми;

г) ариза берувчининг уруш қатнашчиси ёки унга тенглаштирилган шахс эканлигини тасдиқлайдиган ҳужжат;

д) ариза берувчининг 1941 йил 22 июндан 1945 йил 9 майгача Иккинчи жаҳон уруши (кейинги ўринларда Иккинчи жаҳон уруши деб юритилади) даврида фронт ортида ишлаганлигини ва ҳарбий мажбуриятларни бажарганлигини тасдиқлайдиган ҳужжат;

е) тегишли орган томонидан берилган ҳарбий хизматчининг ёки ички

ишлар органлари ходимининг ўлими ҳарбий хизмат мажбуриятларини ёки ички ишлар органларида хизматни бажариш билан боғлиқ эканлигини тасдиқлайдиган маълумотнома, шунингдек вафот этган ҳарбий хизматчининг ёки ички ишлар органлари ходимининг туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ёки вафот этган ҳарбий хизматчининг ёки ички ишлар органлари ходими билан тузилган эр-хотин(лар) никоҳи тўғрисидаги гувоҳнома;

ж) «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони берилганлиги тўғрисидаги ҳужжат;

з) фахрий унвон берилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома.

17. Пенсия жамғармаси бўлими пенсия тайинлаш учун ҳужжатларни расмийлаштириш ва тақдим этиш масалалари бўйича тушунтиришлар ва маълумотномалар бериши шарт.

18. Пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилишда пенсия тайинланаётган шахснинг паспорти (истиколат учун берилган гувоҳнома) тақдим этилиши керак. Паспорти бўлмаган вояга етмаган болаларга нисбатан туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома тақдим этилади.

19. Қонуний вакилнинг аризасига туман (шаҳар) ҳокимининг васийлик ёки ҳомийликни тайинлаш тўғрисидаги қарори илова қилинади. Ота-она ёки қонуний вакил паспортни тақдим этади.

20. Ариза берувчининг уруш иштирокчиси эканлигини тасдиқловчи ҳужжат сифатида Иккинчи жаҳон уруши қатнашчисининг гувоҳномаси, байналмилалчи жангчиларга бериладиган имтиёз олиш ҳуқуқи ҳақидаги гувоҳнома, шунингдек, уларнинг уруш иштирокчисига тенглаштирилганлигини тасдиқловчи бошқа ҳужжатлар қабул қилинади.

Уруш қатнашчиларига тенглаштириладиган шахслар доираси ушбу Низомга 1-иловада келтирилган.

21. Фамилияси, исми, отасининг исми ўзгартирилганлигини тасдиқлайдиган ҳужжатлар сифатида қуйидагилар тақдим этилади: никоҳ тўғрисидаги гувоҳнома, фамилияси, исми, отасининг исми ўзгартирилганлиги тўғрисидаги маълумотнома, никоҳ бекор қилинганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, фуқаролик ҳолати далолатномасининг тегишли ёзувидан кўчирма, хорижий давлатларнинг ваколатли органлари (мансабдор шахслари) маълумотномаси.

22. Қарамоғида меҳнатга лаёқатсиз оила аъзолари борлигини тасдиқловчи ҳужжат сифатида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг маълумотномаси қабул қилинади. Мазкур маълумотномада ҳар бир оила аъзосининг (Қонуннинг 19-моддаси «в» бандида кўрсатилган болалар ва шахслар бундан мустасно) фамилияси, исми, отасининг исми, марҳум боқувчига қариндошлик алоқаси, улар унинг қарамоғида бўлганлиги кўрсатилади.

Кўрсатиб ўтилган ҳужжат йўқ бўлса ва уни олишнинг имкони бўлмаса қарамоғида бўлганлик масаласи суд қарори билан ҳал этилиши мумкин.

23. Ариза берувчининг уруш ногирони эканлигини тасдиқловчи ҳужжат сифатида ТМЭКнинг ногиронлик тўғрисидаги маълумотномасининг тегишли қисми, шунингдек ҳарбий госпитал томонидан бериладиган касаллик тарихидан кўчирма қабул қилинади.

Уруш ногиронларига тенглаштириладиган шахслар доираси ушбу Низомга 2-иловада келтирилган.

24. Меҳнат дафтарчаси, ташкилотлар ва архив маълумотномалари, шунингдек мудофаа ишлари бўйича органларнинг маълумотномалари ариза берувчининг Иккинчи жаҳон уруши даврида ишлаганлиги ва ҳарбий мажбуриятларни бажарганлигини тасдиқлайдиган ҳужжат сифатида қабул қилинади.

25. Ишламайдиган II гуруҳ ногиронининг ёлғиз яшайдиган пенсионерга тегишлилиги ҳолати фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи томонидан берилган ариза берувчининг яшаш жойи бўйича бир ўзи яшаши (рўйхатдан ўтказилганлиги) тўғрисидаги маълумотнома, шунингдек Пенсия жамғармаси бўлими ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш тегишли органи вакиллари иштирокида тузилган ариза берувчининг яқин қариндошлари (отонаси, эри ёки хотини ва болалари) йўқлигини тасдиқлайдиган ҳужжат асосида белгиланади.

26. Қонуннинг 12-моддаси «з» бандига мувофиқ пенсия тайинланаётганда бола туғилганлиги ҳолати туғилиш ҳақидаги гувоҳнома асосида, уни саккиз ёшгача тарбиялаганлик эса — ариза берувчининг яшаш жойи бўйича фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи томонидан берилган болаликдан ногиронни бола туғилган пайдан бошлаб у саккиз ёшга тўлгунига қадар тарбиялаган аёлнинг оила аъзолари таркиби тўғрисидаги маълумотнома асосида белгиланади.

Ариза берувчининг фарзандини болаликдан ногирон ёки 8 ёшгача ногирон бола деб эътироф этиш ТМҚнинг тиббий хулосаси ёки ТМЭҚнинг ногиронлик тўғрисидаги маълумотномаси билан тасдиқланади.

27. Пенсия тайинлаш учун зарур ҳужжатлар ҳам асл нусхада, ҳам Пенсия жамғармаси бўлими ёки нотариус томонидан тасдиқланган нусхаларда тақдим этилиши мумкин, фақат асл нусхаларда тақдим этиладиган маълумотномалар (иш ҳақи, ногиронлик, оила аъзоларининг таркиби тўғрисидаги маълумотномалар ва бошқа маълумотномалар) бундан мустасно.

28. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшайдиган хорижий фуқароларнинг шахсини, ёшини, яшаш жойини, фуқароликка мансублигини тасдиқлайдиган ҳужжат сифатида Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари томонидан берилган хорижий фуқаро учун истиқомат учун берилган рухсатнома тақдим этилади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшайдиган фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг шахсини, ёшини, яшаш жойини тасдиқлайдиган ҳужжат сифатида Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари томонидан берилган фуқаролиги бўлмаган шахс учун истиқомат учун берилган рухсатнома тақдим этилади.

29. Чернобиль АЭСдаги ҳалокат оқибатларини тугатишда қатнашиш мудофаа ишлари бўйича орган томонидан берилган белгиланган намунадаги маълумотнома, шунингдек тугатишда қатнашиш учун ўз ходимларини юборган ташкилотларнинг маълумотномалари билан тасдиқланади.

30. Никоҳ муносабатларини тасдиқлайдиган ҳужжатлар сифатида ку-

йидагилар тақдим этилади: никоҳ тўғрисидаги гувоҳнома, фуқаролик ҳолати далолатномаси ёзувидан кўчирма, хорижий давлатларнинг ваколатли органлари (мансабдор шахслари) маълумотномалари.

31. Пенсия жамғармаси бўлими шахс тегишли ариза билан мурожаат қилган тақдирда пенсия тайинлаш тўғрисидаги масалани кўриб чиқади.

Шахснинг аризаси махсус дафтарда рўйхатдан ўтказилади. Пенсия жамғармаси бўлими томонидан ариза берувчига ёки ташкилотнинг вакилига ариза қабул қилинган сана кўрсатилган ҳолда тилхат, шунингдек олинган ва етишмаётган ҳужжатлар рўйхати берилади.

32. Пенсия жамғармаси бўлими ҳужжатларни қабул қилишда тақдим этилган ҳужжатларнинг мазмуни ва расмийлаштирилишининг тўғрилигини, уларнинг нусхалари ҳужжатларнинг асл нусхасига мувофиқлигини текшириши керак.

Бунда шахснинг пенсия олишга бўлган ҳуқуқи, талаб этиладиган иш стажи мавжудлиги, шунингдек пенсия тайинлаш учун асос ҳисобланадиган ҳужжатларнинг мавжудлиги кўриб чиқилади.

Пенсия жамғармаси бўлими ташкилотдан ёки шахсдан қабул қилинган ҳужжатларни расмийлаштиришни охирига етказишни ва қўшимча ҳужжатларни тақдим этишни илтимос қилиш, шунингдек, зарур ҳолларда ушбу ҳужжатларнинг тўғри берилганлигини текшириб кўриш ҳуқуқига эга.

33. Агар ҳужжатда туғилган вақт тўғрисида аниқ сана кўрсатилмаган ҳолда ой кўрсатилган бўлса, у ҳолда тегишли ойнинг 15-куни туғилган сана ҳисобланади.

Агар тақдим этилган ҳужжатда ой кўрсатилмасдан фақат туғилган йил кўрсатилган бўлса, ушбу йилнинг биринчи июли туғилган кун сифатида қабул қилинади.

34. Барча тақдим этилган ҳужжатлар билан бирга пенсия тайинлаш тўғрисидаги ариза, шунингдек Пенсия жамғармаси бўлимининг пенсия тайинлаш тўғрисидаги қарори пенсияга оид ҳужжатлар йиғма жилдига тикиб қўйилади.

III. Пенсиялар тайинлаш учун иш стажини ҳисоблаб чиқиш ва тасдиқлаш тартиби

35. Пенсия олиш ҳуқуқини берадиган иш стажига қуйидагилар қўшиб ҳисобланади:

а) фаолият тури, мулк ва хўжалик юритиш шаклларида қатъи назар, ходим давлат томонидан ижтимоий суғурталанган ҳолда бажарган ҳар қандай иш, агар у Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаган бўлса.

1965 йилгача бўлган даврда жамоа хўжалигидаги иш стажини ҳисоблаб чиқишда, ушбу йилдаги меҳнат билан қатнашиш кунлари сонидан қатъи назар, ҳар бир ишлаб берилган йил иш стажига бир календарь йил сифатида қабул қилинади.

1965 йилдан кейинги давр учун жамоа хўжалигидаги иш стажини ҳисоб-

лаб чиқишда, агар жамоа хўжалиги аъзоси узрсиз сабабларга кўра жамоа хўжалигида белгиланган меҳнатда иштирок этиш минимумини бажармаган бўлса, ишланган вақтнинг амалда давом этган даври ҳисобга олинади. Агар жамоа хўжалиги аъзоси жамоа хўжалигида меҳнатда иштирок этишнинг белгиланган минимумини жамоа хўжалиги аъзолари таркибига қабул қилиш (чиқиш) йилида бажарган бўлса, у ҳолда унинг иши стажи жамоа хўжалиги аъзолари таркибига қабул қилинган санадан (чиқиш санасигача) бошлаб қабул қилинади.

Жамоа хўжалигида меҳнатда иштирок этишнинг белгиланган минимумини тасдиқлайдиган ҳужжатлар мавжуд бўлмаса меҳнатнинг амалдаги давомийлиги бўйича иш вақти ҳисобга олинади.

Ижодий фаолият билан машғул бўлган ижодий уюшмалар аъзоларига 1991 йил 1 январгача иш стажи агар ана шу муаллифнинг асари биринчи марта эълон қилинган ёки жамоат олдида ижро этилган (намойиш этилган) кундан эътиборан, 1991 йил 1 январдан бошлаб эса — улар фақат Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаган бўлсалар, ижодий уюшмаларнинг бошқарувлари томонидан белгиланади.

Иш стажига, ўтган давр учун бир йўла қўшиб ҳисоблаш (тўлаш)дан қатъи назар, унинг учун суғурта бадаллари ҳисобланган (тўланган) ойлар қабул қилинади, деҳқон хўжаликлари аъзолари ҳамда қорамол етиштириш ҳамда шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликларида етиштирилган чорвачилик маҳсулотларини сотиш билан банд бўлган шахслар бундан мустасно;

б) ҳарбий хизмат (шу жумладан сафарбарлик чақириғи резервидаги ҳарбий хизмат) ва партизанлар отрядлари ва қўшилмаларида бўлиш, давлат хавфсизлиги органларидаги ва ички ишлар органларидаги хизмат;

в) ҳарбийлаштирилган соқчиликда, махсус алоқа органларида ва идоравий бўйсунувидан қатъи назар, кон-қутқарув қисмларидаги хизмат;

г) Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаган бўлса, яқка тартибдаги меҳнат фаолияти ёки қорамол етиштириш ҳамда шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликларида етиштирилган чорвачилик маҳсулотларини сотиш бўйича фаолият;

д) қараб туриш вақти:

І гуруҳ ногиронига ёки 16 ёшгача ногирон болага қараб туриш;

ўзгаларнинг парваришига муҳтож бўлган қарияларга қараб турилган вақт — 80 ёшга тўлган қария ўзганинг парваришига муҳтож бўлган давр.

Бунда І гуруҳ ногиронини ёки 16 ёшгача ногирон болани, шунингдек ўзгаларнинг парваришига муҳтож бўлган 80 ёшга тўлган кексага қараб туриш вақти пенсия тайинлаш учун зарур бўлган иш стажига фақат қараб турган ва қараб туришга муҳтож бўлган шахс билан бирга яшаган шахслардан бирига қўшиб ҳисобланади;

е) олий таълим муассасаларида (шу жумладан уларда ўқиш ҳарбий хизматга тенглаштириладиган ҳарбий таълим муассасаларида), аспирантурада (стажёрлар-тадқиқотчилар-изланувчилар институтида), докторантурада (катта

илмий ходимлар — изланувчилар институтида) ва клиник ординатурада кундузги ўқиш, шу жумладан чет элда ўқиш;

ж) бола 3 ёшга тўлгунга қадар, болани парваришлаш таътилларида бўлиш вақти, бироқ жами кўпи билан 3 йил.

Мисол: Агар 30 йиллик меҳнат стажига эга бўлган ишлаётган аёл иш стажининг 8 йили мобайнида жами 3 болани парваришлаш таътилларида бўлган бўлса, у ҳолда пенсия тайинлаш учун иш стажини ҳисоблашда унга жами 25 йил иш стажини ҳисобланади (30 йил – 8 йил + 3 йил = 25 йил).

Болани парваришлаш таътилида бўлиш даври (шу жумладан пули тўланадиган таътилда бўлиш) ёшга доир имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқини берадиган махсус иш стажига қўшилмайди;

з) офицерлар таркибидан бўлган шахсларнинг, прапоршчикларнинг, мичманларнинг ва муддатдан ташқари хизмат ҳарбий хизматчиларининг хотинлари, уларни ишга жойлаштириш имконияти бўлмаган жойларда эрлари билан яшаган вақт, бироқ кўпи билан 10 йил.

36. Агар ушбу Низомнинг 35-бандида кўрсатилган даврлар бир вақтнинг ўзиде бир даврга тўғри келса, у ҳолда пенсияни ҳисоблаб чиқиш учун иш стажига пенсия тайинлаш учун мурожаат қилганнинг хоҳишига кўра фақат бир давр қўшиб ҳисобланади.

37. Ушбу Низомнинг 35-банди «е» — «з» кичик бандларида назарда тутилган даврлар иш стажига ушбу Низомнинг 35-банди «а» — «г» кичик бандларида кўрсатилган камида 5 йил умумий иш стажини мавжуд бўлганда қўшиб ҳисобланади.

Ногиронлик ва боқувчисини йўқотганлик пенсияларини тайинлашда ушбу Низомнинг 35-банди «е» — «з» кичик бандларида назарда тутилган даврлар ушбу Низомнинг 35-банди «а» — «г» кичик бандларида кўрсатилган иш стажини мавжуд бўлганда, унинг қанча давом этганлигидан қатъи назар, қўшиб ҳисобланади.

Меҳнатда майибланганлик ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида I ва II гуруҳ ногиронликда бўлиш вақти ёшга доир ва боқувчисини йўқотганлик пенсиясини тайинлашда стажга қўшиб ҳисобланади.

Ёшга доир пенсия тайинлангандан кейин ишланган вақт пенсия тайинлаш учун стажга қўшиб ҳисобланмайди. Эртароқ муддатдан бошлаб ёшга доир пенсия тайинлашда стаж пенсия тайинланган кунгача ҳисобга олинади.

38. Ногиронни саккиз ёшгача тарбия қилган болаликдан ногироннинг онасига пенсия тайинлашда талаб қилинадиган 20 йиллик иш стажига ушбу Низомнинг 35-банди «а» — «д» кичик бандларида кўрсатилган даврлар қўшиб ҳисобланади.

Бунда ушбу Низомнинг 35-банди «е» — «з» кичик бандларида назарда тутилган даврлар иш стажига ушбу Низомнинг 35-банди «а» — «г» кичик бандларида назарда тутилган камида 5 йил иш стажини мавжуд бўлганда киритилади.

39. Стажга қуйидагилар имтиёзли тарзда қўшиб ҳисобланади:

а) ҳаракатдаги армия таркибига кирувчи ҳарбий қисмлар, штаблар ва

муассасалардаги, жанговар ҳаракатлар даврида партизан отрядлари ва қўшил-маларидаги хизмат ва эркин ёлланганлар таркибидаги иш, байналмилал бурчни бажаришда жанговар ҳаракатларда иштирок этиш — уч ҳисса баро-бариди;

б) Улуғ Ватан уруши даврида мамлакат ичкарасида ишлаш, шу жумла-дан ҳарбий қисмлардаги эркин ёлланганлар таркибидаги иш ва ушбу банд-нинг «а» кичик бандида назарда тутилган хизматдан ташқари, ҳарбий хиз-мат — икки ҳисса баробарида;

в) Қонун 10-моддасининг «а» ва «б» бандларига ҳамда 11-моддасининг «а» бандига мувофиқ имтиёзли шартларда пенсия олиш ҳуқуқини беради-ган — эркакларда 10 йилдан ортиқ ва аёлларда 7 йилу 6 ойдан ортиқ иш-ланган ҳар бир тўлиқ йил — икки ҳисса баробарида;

г) моховхоналарда, вабога қарши муассасаларда, иммунитет танқисли-ги вируси билан касалланган шахслар даволанадиган юқумли касалликлар муассасаларида ишлаш — икки ҳисса баробарида;

д) патологоанатомия муассасалари ва суд-тиббий экспертиза муассаса-ларининг тиббий ходимларидан айрим тоифаларининг иши ушбу Низомга 3-иловага мувофиқ — бир ярим ҳисса баробарида;

е) асоссиз равишда жиноий жавобгарликка тортилган, асоссиз равишда катагон қилинган ва кейинчалик оқланган фуқароларнинг қамокда бўлиш ва ҳибсда сақлаш жойларида турган вақти — бир ярим ҳисса баробарида.

40. Пенсияга бўлган ҳуқуқни белгилашда пенсия олиш ҳуқуқини бера-диган иш стажи ушбу Низомнинг 39-бандида белгиланган қодалар қўллан-масдан аниқланади.

41. Талаб қилинадиган иш стажидан ортиқ стаж мавжуд бўлган тақ-дирда умумий иш стажи яхлитланиши керак. Бунда иш стажининг уму-мий 15 календарь кундан ортиқ даври тўлиқ ойгача яхлитланади, 15 кал-ендарь кунгача бўлган давр эса (15-календарь куннинг ўзи ҳам) ҳисобга олинмайди.

42. Учувчилар ва учувчи-синовчилар таркибига кирувчи ходимларга пенсиялар тайинлаш учун белгиланган хизмат муддатларини ҳисоблаб чи-қиш тартиби ушбу Низомга 4-иловада келтирилган.

43. Саноатнинг мавсумий тармоқлари ташкилотларида банд бўлган хо-димларга ушбу Низомга 5-иловага мувофиқ тўлиқ мавсум мобайнидаги иш бир йилдаги иш учун, тўлиқ бўлмаган мавсум мобайнидаги иш — амалда банд бўлган давр бўйича ҳисобга олинади.

Имтиёзли шартларда ёшга доир пенсия олиш ҳуқуқини берадиган ер ости ишларидаги стажни ҳисоблаб чиқишда (Қонун 10-моддасининг «а», «б» банд-лари ва 11-моддасининг «а» банди) меҳнатда майибланиш ёки ушбу ишда олинган касб касаллиги оқибатида ногиронликда бўлиш вақти ушбу Низом 39-бандининг «в» бандида белгиланган қодалар қўлланмасдан кўрсатиб ўтилган стажга киритилади.

44. Агар деҳқон хўжалиги аъзоси ёки совхоз ходими ушбу йилда 12 ой ишлаган ва камида 9 ой мобайнида Ўзбекистон Республикаси Молия вазир-лиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадал-

лари тўлаган бўлса, деҳқон хўжалиги аъзосининг, шунингдек совхоз ходимининг иш стажига бир календарь йил қўшиб ҳисобланади.

Бошқа ҳолларда стаж суғурта бадаллари тўланган ойлар сонига мутаносиб равишда ҳисобга олинади.

45. Фермер хўжалиги аъзоси ва кишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкати) ходимининг иш стажига Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўланишининг амалдаги даври бўйича аниқланади.

46. Қорамол етиштириш ҳамда шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликлариде етиштирилган чорвачилик маҳсулотларини сотиш билан банд бўлган шахсларга меҳнат стажини ҳисоблашда, агар мазкур шахс ушбу календарь йилнинг камида 9 ойи мобайнида бадаллар тўлаган бўлса пенсия тайинлаш учун иш стажига тўлиқ календарь йил қўшиб ҳисобланади.

Кўрсатиб ўтилган шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари бир йилда энг кам ойлик иш ҳақининг камида тўрт ярим бараваари миқдориде тўланган тақдирда қорамол етиштириш ва етиштирилган чорвачилик маҳсулотларини сотиш билан банд бўлиш давлари Қонунга мувофиқ пенсия тайинлаш учун меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

47. Диний ташкилотларнинг банд бўлган шахси ва ходимиға (шу жумладан диний маросимларни бажарувчига), шунингдек фуқаролик-ҳуқуқий шартнома бўйича ишловчи шахсларнинг иш стажига Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаш шарти билан уларнинг иш даври қўшиб ҳисобланади.

48. Чет элда ишлаш давлари иш стажига, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида ўзгача ҳол назарда тутилмаган бўлса, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига белгиланган суғурта бадаллари тўланган бўлса, қўшиб ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаш ва чет элдаги иш стажига тўғрисида меҳнат дафтарчаларига ёзувларни киритиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

49. Ўзбекистон Республикасида доимий яшайдиган хорижий фуқароларға ва фуқаролиги бўлмаган шахсларға чет элдаги иш стажига, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида ўзгача ҳол назарда тутилмаган бўлса, Ўзбекистон Республикасидаги ишға тўғри келадиган стажнинг учдан биридан ортиқ бўлмаган доирада киритилади.

50. Меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигиға чалиниш оқибатида ногиронлик пенсияси, иш стажидан қатъи назар, тайинланади.

51. Меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигиға чалиниш оқибатида ногиронлик пенсиясидан умумий касаллик оқибатида ногиронлик пенсиясиға ўтказишда зарур стаж ногиронликнинг дастлабки белгиланиши вақтиға нисбатан ёш бўйича белгиланади.

52. Умумий касаллик оқибатида ногиронлик пенсияси ногиронлик бошланган вақтда нисбатан куйидаги иш стажи мавжуд бўлганда тайинланади:

Ёш	Иш стажи (йилларда)
20 ёшдан 23 ёшга етгунга қадар	2
23 ёшдан 26 ёшга етгунга қадар	3
26 ёшдан 31 ёшга етгунга қадар	5
31 ёшдан 36 ёшга етгунга қадар	7
36 ёшдан 41 ёшга етгунга қадар	9
41 ёшдан 46 ёшга етгунга қадар	11
46 ёшдан 51 ёшга етгунга қадар	14
51 ёшдан 56 ёшга етгунга қадар	17
56 ёш ва ундан катта ёш	20

53. Иш даврида ёки иш тўхтатилгандан кейин 20 ёшга тўлгунгача умумий касаллик оқибатида ногирон бўлиб қолган шахсга пенсия, иш стажи давридан қатъи назар, тайинланади.

Агар умумий касаллик оқибатида ногиронлик бошланган вақтга нисбатан ушбу Низомнинг 52-бандида белгиланган ёшга нисбатан талаб қилинадиган иш стажи мавжуд бўлмаган тақдирда ва иш стажига қўшимча равишда эришиш шарти билан талаб қилинадиган иш стажи пенсия тайинлаш учун муурожаат қилинган кундаги ёшга нисбатан белгиланиши мумкин.

54. Ногиронлик пенсияси тайинлангандан кейинги иш вақти ёшга доир ёки вафот этган ногирон учун боқувчисини йўқотганлик пенсияларини ҳисоблаб чиқиш учун иш стажига қўшиб ҳисобланади.

55. Иш стажи иш, хизмат, ўқиш ёки иш стажига ҳисобланадиган бошқа фаолият амалга оширилиши жойидан, шунингдек архив муассасаларидан бериладиган ҳужжатлар бўйича белгиланади.

Иш билан машғул шахсларга иш стажи ушбу Низомга 6-иловага мувофиқ шакл бўйича Ўзбекистон Республикаси давлат солиқ органлари томонидан тақдим этиладиган маълумотлар асосида Пенсия жамғармаси бўлими томонидан бериладиган Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўланганлиги тўғрисидаги маълумотномалар бўйича белгиланади.

56. Иш стажи тўғрисида ҳужжатлар мавжуд бўлмаган тақдирда меҳнат фаолияти даврлари суднинг қарори билан белгиланади.

57. Иш стажи тўғрисидаги тақдим этилган ҳужжатларнинг асосланганлиги ва ишончлилигини аниқлаш мақсадида Пенсия жамғармаси бўлими:

иш стажини тасдиқлаш учун тақдим этилган ҳужжатларнинг мазмуни ва зарур тарзда расмийлаштирилганлигини баҳолайди ҳамда зарурат бўлганда улар берилишининг асосланганлигини текшириш тўғрисида қарор қабул қилади;

зарур ҳолларда меҳнат фаолиятининг айрим даврларини иш стажи дав-

рига ҳисобга олиш ёки ҳисобдан чиқариб ташлаш тўғрисида қарор чиқаради.

58. Иш стажи тўғрисидаги ҳужжатлар ҳарбий ҳаракатлар, табиий офатлар, авариялар, ҳалокатлар ёки бошқа фавқулодда вазиятлар натижасида тўлиқ сақланмаган ёки қисман сақланган ҳолларда иш стажини тасдиқлаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ёки вилоятлар, туманлар (шаҳарлар)нинг маҳаллий давлат ҳокимияти органлари (ҳокимликлар) томонидан ташкил этиладиган иш стажини аниқлаш бўйича махсус комиссиялар томонидан амалга оширилади.

Қисман сақланиб қолган ҳужжатлар ва гувоҳларнинг кўрсатмалари асосида кўрсатиб ўтилган комиссиялар томонидан белгиланган меҳнат фаолияти даврлари иш стажига, шунингдек ҳужжатлар билан тасдиқланган иш вақти сифатида имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқини берадиган махсус иш стажига киритилади.

59. Меҳнат дафтарчаси иш стажини тасдиқлайдиган асосий ҳужжат ҳисобланади.

Иш билан банд бўлган шахснинг иш стажи Ўзбекистон Республикаси давлат солиқ органлари томонидан тақдим этиладиган маълумотлар асосида Пенсия жамғармаси бўлимининг суғурта бадаллари тўланганлигини тасдиқлайдиган маълумотномаси бўйича белгиланади.

Меҳнат дафтарчаси мавжуд бўлмаганда, шунингдек меҳнат дафтарчасида зарур ёзувлар бўлмаган ёки меҳнат фаолияти даврлари тўғрисида нотўғри ва ноаниқ ёзувлар мавжуд бўлган ҳолларда иш стажини тасдиқлаш учун (иш билан банд шахснинг иш стажидан ташқари) маълумотномалар, буйруқлардан кўчирмалар, шахсий ҳисобварақлари ва иш ҳақи бериш учун ведомостлар, меҳнат шартномалари (контрактлар), архив маълумотномалари ва меҳнат фаолияти даврлари тўғрисидаги маълумотлар мавжуд бўлган бошқа ҳужжатлар қабул қилинади.

60. 1991 йил 1 январгача ижодий уюшмалар аъзолари ҳисобланган ижодий ходимларнинг иш стажи ушбу муаллифнинг асари биринчи марта эълон қилинган ёки жамоат олдида ижро этилган (намойиш қилинган) кунни тасдиқлайдиган ижодий уюшмалар бошқарувлари томонидан берилган маълумотномалар билан белгиланади.

1991 йил 1 январдан кейин иш стажини белгилаш учун Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаш даври тўғрисидаги маълумотномалар, шунингдек ижодий уюшмалардаги мавжуд маълумотлар асосида ижодий уюшмалар бошқаруви томонидан берилган ижодий фаолият даври тўғрисидаги маълумотнома қабул қилинади.

61. Ижодий уюшмалар аъзолари ҳисобланмаган бошқа ижодий ходимларнинг ижодий фаолиятини тасдиқлаш учун Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаш даври тўғрисидаги маълумотномалар қабул қилинади.

62. Ҳарбий хизматни, давлат хавфсизлиги органларидаги хизматни, шунингдек асрда бўлганлик вақтини тасдиқлаш учун:

ҳарбий гувоҳномалар (ҳарбий билетлар);

мудофаа ишлари бўйича бўлимларнинг, юқори ҳарбий қисмларнинг, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизматининг штаблари ва муассасаларининг маълумотномалари;

архив маълумотномалари ва ҳарбий-даволаш муассасаларининг маълумотномалари қабул қилинади.

Юқорида кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар асосида меҳнат дафтарчасига киритилган ҳарбий хизмат тўғрисидаги ёзувлар ҳам тасдиқлаш учун қабул қилинади.

Жанговар ҳаракатлар даврида ҳаракатдаги армия таркибидаги ҳарбий хизмат, шу жумладан байналмилал бурчни бажаришдаги ҳарбий хизмат ушбу Низомга 7-иловага мувофиқ шакл бўйича Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги томонидан белгиланадиган тартибда бериладиган мудофаа ишлари бўйича бўлимларнинг маълумотномалари асосида имтиёзли ҳисоблаб чиқилган ҳолда меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органларидаги хизматни тасдиқлаш учун меҳнат дафтарчасига киритилган бундай хизмат тўғрисидаги ёзувлар, ёзувлар бўлмаган тақдирда эса — ушбу Низомга 8-иловага мувофиқ шакл бўйича Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан белгиланадиган тартибда бериладиган маълумотномалар қабул қилинади.

63. Олий таълим муассасаларида (шу жумладан уларда ўқиш ҳарбий хизматга тенглаштирилладиган ҳарбий-таълим муассасаларида) аспирантурада (стажёрлар-тадқиқотчилар-изланувчилар институтида), докторантурада (катта илмий ходимлар-изланувчилар институтида) ва клиник ординатурада кундузги ўқиш вақти дипломлар, шунингдек маълумотномалар ва архив маълумотлари асосида берилган ва ўқиш даврлари тўғрисидаги маълумотлар мавжуд бўлган бошқа ҳужжатлар билан тасдиқланади.

Ҳужжатларда бундай маълумотлар мавжуд бўлмаган тақдирда ўқиш даврининг исботи сифатида, ҳужжатларда тўлиқ ўқув йилини тамомлаганликка кўрсатма мавжуд бўлиши шарти билан, тегишли йилларда мазкур таълим муассасасида ўқиш даври давомийлиги тўғрисидаги маълумотномалар тақдим қилинади.

64. Иш даврида бошланган вақтинча меҳнатга лаёқатсизлик даври давомийлиги ушбу иш жойи бўйича бериладиган маълумотномалар бўйича белгиланади.

65. I гуруҳ ногиронига ёки 16 ёшгача ногирон болага, шунингдек 80 ёшга тўлган кексаларга қараб туриш вақти:

қараб туришнинг ҳақиқий ҳолатларини текшириш далолатномаси;

ногиронликда бўлганликни (I гуруҳ ногиронлари ва ногирон болалар учун), ёшни (кексалар ва ногирон болалар учун) тасдиқлайдиган ҳужжатлар ва ўзганинг парвариши зарурлиги тўғрисида (кексалар учун) даволаш муассасасининг тиббий хулосаси асосида белгиланади.

Қараб туришнинг ҳақиқий ҳолатларини текшириш далолатномаси фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органидан олинган маълумотлар ва қараб турилган шахслардан, шунингдек уларнинг қўшниларидан сўраб чиқиш асосида Пенсия жамғармаси бўлими томонидан тузилади.

66. Болани парваришlash таътилида бўлиш вақти болани парваришlash таътили берилиши ва ундан қайтиш тўғрисидаги буйруқларнинг нусхалари илова қилинган ҳолда ташкилот томонидан берилган, болага қаралган вақтни тасдиқлайдиган маълумотномалар асосида белгиланади.

Болани парваришlash таътилида бўлиш вақти болани парваришlash таътили берилиши ва ундан қайтиш тўғрисидаги маълумотномалар ёки буйруқлар мавжуд бўлмаганда, шунингдек буйруқларда зарур ёзувлар бўлмаганда ёки болани парваришlash таътилида бўлганлик даврлари тўғрисида нотўғри ва ноаниқ ёзувлар бўлганда, ушбу давр учун ойлик иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома болани парваришlash таътилида бўлганлик даврининг тасдиғи сифатида қабул қилинади.

Архив томонидан тасдиқланган юқорида кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар мавжуд бўлмаганда болани парваришlash таътилида бўлиш даври қуйидаги даврларни ташкил этади:

1 йил — 1971 йил 1 январдан 1983 йил 1 ноябргача туғилган бола учун;

1,5 йил — 1983 йил 1 ноябрдан 1990 йил 1 июлгача туғилган бола учун;

3 йил — 1990 йил 1 июлдан кейин туғилган бола учун.

Кўрсатиб ўтилган ҳолларда болани парваришlash таътили бошланган сана сифатида бола туғилган сана қабул қилинади.

1965 йилдан кейинги давр учун жамоа хўжалиги аъзосининг болани парваришlash таътилида бўлиш вақтини аниқлашда, агар жамоа хўжалиги аъзоси бўлган, бола туққан аёл жамоа хўжалигида меҳнатда иштирок этишнинг белгиланган минимумини бажармаган бўлса, бола туғилган йил (пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилганнинг танлови бўйича) меҳнат стажининг тўлиқ йили, бироқ жами кўпи билан 3 йил сифатида ҳисобга олинади.

67. Олдини олиш чораси сифатида қамоқда бўлиш вақти, жазони ўташ вақти, шахс лавозимдан ноқонуний четлатилганлиги муносабати билан ишламаган вақт, тиббиёт муассасасида бўлиш вақти тергов органлари ёки ички ишлар органларининг маълумотномалари билан тасдиқланади ва реабилитация (оқлов ҳукми, реабилитацияловчи асослар бўйича иш тўхтатилиши тўғрисидаги ажрим (қарор) ҳақидаги ҳужжатлар мавжуд бўлганда иш стажига ҳисобланади.

68. Офицерлар таркибидан бўлган шахсларнинг, прапоршчикларнинг, мичманларнинг ва муддатидан ташқари хизмат ҳарбий хизматчиларининг хотинлари, уларни ишга жойлаштириш имконияти бўлмаган жойларда эрлари билан яшаган вақти маълумотномалар билан тасдиқланади.

Хизмат Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ўталган ҳолларда ушбу маълумотнома мазкур Низомга 9-иловага мувофиқ шакл бўйича Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг аҳоли бандлиги ҳудудий органи томонидан берилади, хизмат чет элда

ўталган тақдирда эса — ушбу Низомга 10-иловага мувофиқ шакл бўйича ҳарбий хизмат ўталган жой бўйича юқори ҳарбий қисмлар, муассасалар, ҳарбий-ўқув (ўқув) муассасалари командирлари (бошлиқлари) томонидан берилади.

69. Ҳаракатдаги армия таркибига кирувчи ҳарбий қисмлар, штаблар ва муассасалардаги, жанговар ҳаракатлар даврида партизан отрядлари ва қўшил-маларида хизмат ва эркин ёлланганлар таркибидаги иш, байналмилал бурч-ни бажаришда жанговар ҳаракатларда қатнашиш мудофаа ишлари бўлимла-ри ва тегишли органлар томонидан берилган маълумотномалар билан тас-диқланади.

70. Ходимларнинг айрим тоифалари учун белгиланган имтиёзли шарт-ларда пенсия олиш ҳуқуқини тасдиқлаш учун (масалан: ишларнинг қизгин участкаларида ёки қизгин ишларда бандлик тўғрисида, муайян моддалар ёки хавфлиликнинг муайян даражаларига кирадиган зарарли моддалар билан ишлаш тўғрисида, ер ости ишларида бандлик тўғрисида, ишларни муайян усулда бажарганлик тўғрисида, муайян жойда ишларни бажарганлик тўғриси-да ва шу кабилар) махсус стажни тасдиқлаш мақсадида ушбу Низомга 11-ило-вага мувофиқ шакл бўйича фақат ташкилотнинг аниқлаштирувчи маълумот-номалари қабул қилинади.

71. Учувчилар ва учувчи-синовчилар таркибига кирувчи ходимларнинг айрим тоифаларига имтиёзли пенсия таъминоти ҳуқуқини берадиган махсус иш стажи:

учувчилар ва учувчи-синовчилар таркибига кирувчи ходимлар учун — тегишли ташкилот томонидан берилган училган соатларни тасдиқлайдиган маълумотнома билан тасдиқланади. Учувчи-синовчилар таркибига кирадиган айрим ходимларнинг синов техникасини синашда бандлиги ташкилотлар томонидан берилган маълумотномалар билан тасдиқланади;

ҳаво ҳаракатини бошқарган ходимлар учун — меҳнат дафтарчаси би-лан, шунингдек: ҳаво ҳаракатини бевосита бошқаришга қўйиш тўғрисидаги белгилар билан бирга ҳаракат хизмати диспетчери (парвозлар раҳбарининг) гувоҳлиги; мутахассисни ҳаво ҳаракатини бевосита бошқариш билан боғ-лиқ лавозимга тайинлаш тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилган ҳолда таш-килотнинг маълумотномалари асосида тасдиқланади.

72. Театрлар ва бошқа театр-томоша корхоналари ва жамоаларининг артистлари айрим тоифаларининг имтиёзли пенсия таъминоти олиш ҳуқуқини берадиган махсус иш стажи меҳнат дафтарчаси билан тасдиқланади.

Касб (лавозим)нинг номи, бажариладиган ишнинг жанрга мансублиги, хусусияти ёки иш кечган ташкилотнинг мақоми тўғрисида меҳнат дафтар-часида зарур маълумотлар мавжуд бўлмаган ҳолларда махсус иш стажи ушбу шахсга нисбатан маълумотлар мавжуд бўлган иш жойидан берилган маълу-мотнома билан тасдиқланади.

73. Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг ёлланиш (контракт) бўйи-ча чет элдаги иш стажи Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини иж-тимой муҳофаза қилиш вазирлигининг Ташқи меҳнат миграцияси масала-

лари агентлиги томонидан меҳнат дафтарчаларига киритиладиган ёзувлар бўйича аниқланади.

74. Авариялар ва маҳаллий кўламдаги бошқа фавқулдда вазиятлар (ён-гин, сув босиши), ташкилотнинг тўлиқ тугатилиши ёхуд ушбу Низомнинг 58-бандида назарда тутилгандан бошқа сабаблар бўйича архив маълумотларининг мавжуд эмаслиги муносабати билан мавжуд иш стажи тўғрисидаги ҳужжатлар мавжуд бўлмаганда ва уларни олиш имкони бўлмаганда иш стажи суд тартибида белгиланади.

75. Суднинг қарори билан жамоа хўжалиги аъзосининг иш стажи тасдиқланган тақдирда ушбу стажни белгилаш 16 ёшдан бошлаб амалга оширилади, агар иш стажи бошланиши Иккинчи жаҳон уруши даврига тўғри келса — 14 ёшдан белгиланади.

76. Иш стажини тасдиқлаш учун тақдим этиладиган ҳужжатлар мансабдор шахс томонидан имзоланиши ва ташкилотнинг асосий муҳри билан тасдиқланиши керак.

Меҳнат дафтарчасидаги ёзувлар ушбу дафтарчани тўлдириш ва юритиш пайтида амалда бўлган меҳнат дафтарчаларини юритишни тартибга солидиган қонун ҳужжатлари талабига мувофиқ расмийлаштирилиши керак.

Агар меҳнат дафтарчаларида ва бошқа ҳужжатларда ёзувлар белгиланган қоидалардан четга чиққан ҳолда бажарилган бўлса уларни иш стажининг исботи сифатида қабул қилиш мумкинлиги тўғрисидаги масала Пенсия жамғармаси бўлими томонидан ҳал этилади.

77. Иш стажини тасдиқлаш учун фақат меҳнат дафтарчаларига киритилган ва тасдиқлайдиган ҳужжатлар асосидаги маълумотномаларда кўрсатилган иш даврлари тўғрисидаги маълумотлар қабул қилинади.

Кейинчалик ўз фаолиятини тўхтатган жамоа хўжаликлари, қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлар) ва фермер хўжаликлари томонидан берилган маълумотномалар, агар уларда маълумотнома бериш учун асослар мавжуд бўлса, эътиборга олинади.

78. Ҳужжатлар асосида меҳнат дафтарчасига киритилган иш стажи тўғрисидаги жами ёзувлар қуйидаги иш даврларига нисбатан:

1962 йил 14 декабрдан кейин, агар меҳнат дафтарчасига ариза берувчи меҳнат дафтарчасини берган ташкилотга киргунига қадар қайси ташкилотда, қайси вақтда ва қандай лавозимларда ишлаганлиги тўғрисида аниқ ёзувлар киритилган бўлса;

1962 йил 14 декабрдан, меҳнат дафтарчасида кўрсатиб ўтилган маълумотлар бор-йўқлигидан қатъи назар, иш стажининг исботи ҳисобланади.

Агар ариза берувчи меҳнат дафтарчасидан ташқари жами ёзувлар тегишли бўлган меҳнат дафтарчаси тўлдирилгунига қадар давр учун иш тўғрисида айрим ҳужжатларни тақдим этса, у ҳолда умумий яқун сифатида ёзилган бутун иш стажи ҳужжатлар билан тасдиқланиши керак. Бу амалдаги қоидаларга мувофиқ улар тўғрисидаги ёзувлар меҳнат дафтарчасига алоҳида сатрда ёзилиши керак бўлган меҳнат фаолияти даврлари тўғрисида ҳужжатлар тақдим этилиши ҳолларига тегишли эмас.

Жами ёзувларда ҳисобга олинishi мумкин бўлган Иккинчи жаҳон уру-

ши давридаги иш даврлари тўғрисида ҳужжатлар тақдим этилганда ушбу ҳужжатлар бўйича иш стажи қўшимча равишда бир барабар ёки икки барабар миқдорга мувофиқ ҳисоблаб чиқилади. Ушбу ҳолатда меҳнат дафтарчасига умумий яқун билан ёзилган жами иш стажини тасдиқлаш талаб этилмайди.

79. Ўқиш даврида академик таътиллarda бўлиш вақти иш стажига қўшиб ҳисобланмайди.

80. Агар иш стажини тасдиқлайдиган ҳужжатда кўрсатилган исми, отасининг исми ёки фамилияси паспорт ёки туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома бўйича исми, отасининг исми ёки фамилияси билан мос бўлмаса ушбу ҳужжатнинг мазкур шахсга тегишлилиги ҳолати фақат меҳнат дафтарчасини ёки иш стажи тўғрисидаги бошқа ҳужжатни биринчи марта берган ташкилот томонидан тасдиқланиши мумкин.

81. Иш стажи тўғрисида тақдим этилган ҳужжатда аниқ саналар белгиланмасдан фақат йиллар кўрсатилган ҳолларда тегишли йилнинг 1 июли сана сифатида қабул қилинади, агар ойнанинг санаси кўрсатилмаган бўлса, тегишли ойнанинг 15-куни ана шундай сана ҳисобланади.

82. Пенсия жамғармаси бўлими ёки иш стажини белгилаш бўйича махсус комиссия томонидан чиқарилган иш стажини қабул қилиш ёки қабул қилмаслик тўғрисидаги қарор билан рози бўлинмаган тақдирда ушбу масала суд томонидан ҳал этилади.

IV. Пенсияни ҳисоблаш тартиби

83. Амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома шахс мурожаат қилгандан кейин унинг талаби бўйича ушбу Низомга 12 ва 13-иловаларга мувофиқ шакл бўйича қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда ташкилот, шунингдек архив томонидан берилади.

84. Амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома шахсий ҳисоб рақамлари ва ҳисобланган иш ҳақи тўғрисидаги бошқа ҳужжатлар асосида пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилган ёки вафот этган боқувчи ишлаган ташкилот томонидан берилади. Агар ташкилот тугатилган ёки бошқа сабабларга кўра ўз фаолиятини тўхтатган бўлса, амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома ташкилотнинг ҳуқуқий вориси ёки давлат архиви томонидан берилади.

Архив сақланаётган ҳужжатлар асосида иш ҳақи турлари бўйича ҳисобланган суммаларни ёйиб кўрсатган ҳолда белгиланган шакл бўйича амалдаги иш ҳақи турлари бўйича маълумотнома бериш имконига эга бўлмаган ҳолларда, архив фондидаги мавжуд ҳужжатларга мувофиқ маълумотнома ёки маълумотлар бериши мумкин.

Қонунда назарда тутилган ҳолларда пенсияни ҳисоблаш учун:

а) Ўзбекистон Республикасида тегишли касб ва малака ходимининг амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома — Ўзбекистон Республикасида ишламаган бошқа мамлакатлардан кўчиб келган фуқаролар учун.

Республикада бундай касб ва малака бўлмаган тақдирда амалдаги иш

ҳақи Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда аниқланади;

б) муаллифлик гонорари тўғрисидаги маълумотномалар — ижодий уюшмалар аъзолари ва ижодий уюшмаларнинг аъзолари ҳисобланмаган бошқа ижодий ходимлар учун.

1991 йил 1 январдан сўнг кўрсатиб ўтилган шахслар, шунингдек банд бўлган шахслар Ўзбекистон Республикаси давлат солиқ органлари томонидан тақдим этиладиган маълумотлар асосида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўланганлиги тўғрисида Пенсия жамғармаси бўлими томонидан берилган маълумотномаларни тақдим этадилар.

85. Амалдаги иш ҳақи ҳисобланган иш ҳақи суммасидан олинади.

Амалдаги иш ҳақини гувоҳлар кўрсатмаси асосида аниқлашга йўл қўйилмайди. Лавозим маошлари штат жадвалидан кўчирмалар ва жамоат ташкилотларининг аъзолик билетлари ҳақиқий иш ҳақини тасдиқлайдиган ҳужжат ўрнини боса олмайди.

Амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотлар қисман мавжуд бўлмаган ҳолларда мавжуд бўлмаган даврлар учун амалдаги иш ҳақини аниқлаш учун минтақавий коэффициент ҳисобга олинмасдан, қонун ҳужжатларида тегишли даврлар учун белгиланган энг кам ойлик иш ҳақи миқдорлари қабул қилинади.

Пенсия тайинлаш учун берилган ҳужжатларда ишончсиз маълумотлар аниқланганда ёки амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотларни бузадиган тузатишлар аниқланганда Пенсия жамғармаси бўлими пенсия тайинлашга уларни текшириши ёки қўшимча маълумотлар тақдим этиш ёки амалдаги иш ҳақи тўғрисида берилган маълумотномаларга тушунтиришлар бериш тўғрисида ёзма сўров юбориши шарт.

86. Ишдаги танаффуслар мавжудлигидан қатъи назар, охириги ўн йиллик меҳнат фаолияти давомидаги исталган кетма-кет беш йил учун (пенсия тайинлашни сўраб мурожаат этган кишининг танлови бўйича) амалдаги ойлик иш ҳақи олинади.

87. Ушбу Низомнинг 35-банди «д», «е», «ж» ва «з» кичик бандларида кўрсатилган даврлар, шунингдек муддатли ҳарбий хизматни ўташ вақти амалдаги иш ҳақини аниқлашда меҳнат фаолиятининг охириги ўн йиллик даврига киритилмайди.

Агар меҳнат фаолиятининг охириги ўн йиллик даврида ушбу Низомнинг 35-банди «д», «е», «ж» ва «з» кичик бандларида кўрсатилган даврлар, шунингдек муддатли ҳарбий хизматни ўташ вақти мавжуд бўлса, у ҳолда улар ушбу Низомнинг 35-банди «а», «б», «в» ва «г» кичик бандларида кўрсатилган олдинги даврларга алмаштирилиши керак.

88. Амалдаги иш ҳақи тўғрисида маълумотнома тақдим этилмаганлиги ёки уларнинг ишончилиги ва асослилигини текшириш мумкин эмаслиги муносабати билан иш стажига киритилмаган даврлар, шунингдек иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътилда бўлиш даврлари меҳнат фаолиятининг охириги

ўн йиллик даври учун амалдаги иш ҳақини ҳисоблаб чиқишдан чиқариб ташланмайди.

89. Пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилган беш йилдан кам ишлаган ҳолларда амалдаги иш ҳақи ишнинг календарь ойлари учун иш ҳақи умумий суммасини ушбу ойлар сонига бўлиш йўли билан аниқланади. Бунда ушбу Низомнинг 87-бандида назарда тутилган даврлар меҳнат фаолиятининг кўрсатиб ўтилган даври учун амалдаги иш ҳақини ҳисоблаб чиқишдан чиқариб ташланмайди.

I ёки II гуруҳ ногирони бўлиб қолган шахснинг, шунингдек ногиронлик бошланган ёки ўлим пайтида бир ойдан кам иш стажига эга бўлган вафот этган боқувчининг амалдаги иш ҳақи ишлаб берилган кунлар учун иш ҳақи суммасини ишлаб берилган кунлар сонига бўлиш ва олинган натижани ушбу ойнинг иш кунлари сонига кўпайтириш йўли билан аниқланади.

90. Амалдаги иш ҳақи таркибига суғурта бадаллари ҳисобланган, Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 172-моддасида кўрсатилган меҳнатга ҳақ тўлаш тарзидаги барча даромадлар киритилади.

91. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа, ички ишлар, фавқулодда вазиятлар вазирликлари, Миллий хавфсизлик хизмати ҳарбий хизматчиларининг, ички ишлар органлари ва божхона органлари оддий ва бошлиқлар таркибига кирувчи шахсларининг, шунингдек ўқув ёки йўқлама қилиш йиғинларига чақирилган ҳарбий хизматга мажбурларнинг амалдаги иш ҳақи таркибига қонун ҳужжатларига мувофиқ суғурта бадаллари ҳисобланадиган меҳнатга ҳақ тўлаш тарзидаги даромадлар билан бўлгани сингари пул таъминотининг барча турлари киритилади.

92. Пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилган шахснинг хоҳишига кўра ўқиш даврида тўланган стипендия, тўлов манбаидан қатъи назар, амалдаги иш ҳақи таркибига киритилади.

93. Банд шахснинг амалдаги иш ҳақи миқдори Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига тўланган суғурта бадаллари суммасидан келиб чиқиб аниқланади.

94. Иш ҳақи натура шаклида тўланган тақдирда амалдаги иш ҳақи бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига ҳисобланган суғурта бадаллари миқдорларидан келиб чиқиб баҳоланади.

95. Иш ҳақига минтақавий коэффициентлар белгиланган туманларда ишлаган шахсга пенсия тайинлашда минтақавий коэффициент ҳисобга олинган ҳолда ҳисоблаб чиқилган суғурта бадаллари кўшиб ҳисобланган амалдаги иш ҳақи ҳисобга олинади.

96. Вафот этган пенсионернинг оила аъзосига боқувчисини йўқотганлик пенсияси миқдори вафот этган пенсионер (боқувчи)нинг пенсиясини ҳисоблаш учун қабул қилинган амалдаги иш ҳақидан ҳисоблаб чиқилади.

Боқувчи ногиронлик пенсияси олувчи ҳисобланган ва пенсия тайинлангандан кейин меҳнат фаолиятини амалга оширган ҳолларда боқувчисини йўқотганлик пенсиясини тайинлашни сўраб мурожаат қилган вафот этган боқувчи оила аъзосининг хоҳишига кўра ногиронлик пенсияси тайинлангандан кейин эга бўлинган иш стажига боқувчисини йўқотганлик пенсиясини

ҳисоблаб чиқишда ҳисобга олинади. Талаб қилинадиган иш стажи боқувчи вафот этган кунда унинг ёши бўйича аниқланади.

Бунда кўрсатиб ўтилган иш стажи учун олинган иш ҳақи амалдаги иш ҳақи таркибига киритилади, агар боқувчи ёшга доир пенсия олса ва пенсия тайинлангандан кейин ишни давом эттирса пенсия тайинлангандан кейин иш стажи ва иш ҳақи ҳисобга олинмайди.

97. Ўзбекистон Республикасининг чет элда ишлаган фуқароларининг амалдаги иш ҳақи, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида ўзгача ҳол назарда тутилмаган бўлса, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўланган иш ҳақидан аниқланади.

Суғурта бадаллари тўлаш ва меҳнат стажини ҳисобга олиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

98. Ой, йил чораги, ярим йиллик, йил якунлари бўйича мукофотлар, шунингдек давр якунлари бўйича тўланадиган тақдирлаш пули, давлат байрамлари ва ишларнинг айрим турларини бажарганлик муносабати билан бир марталик мукофотлар, шунингдек шунга ўхшаш бошқа тўловлар суғурта бадаллари тўланиши шарти билан ушбу тўловлар ҳисобланган ой учун амалдаги иш ҳақи таркибига киритилади.

99. Иш кунлари сони тўлиқ бўлмаган ойлар учун (ишга кириш ёки ишдан бўшаш муносабати билан) амалдаги иш ҳақи пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилганнинг хоҳишига кўра амалдаги иш ҳақи таркибига киритилиши мумкин. Бунда иш кунлари сони тўлиқ бўлмаган ойлар тўлиқ календарь ойлар сифатида ҳисобга олинади.

100. Ташкилотнинг устав сармоясида (фондида) қатнашиш муносабати билан олинган даромадлар ва дивидендларни тақсимлаш тарзидаги тўловлар амалдаги иш ҳақи таркибига киритилмайди.

101. Пенсияни ҳисоблаб чиқиш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақи кетма-кет ишланган олтмиш календарь ойдаги амалдаги иш ҳақининг якка тартибдаги коэффицентини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқилган умумий миқдорини олтмишга бўлиш йўли билан аниқланади.

102. Иш ҳақининг якка тартибдаги коэффицентини қўллаган ҳолда пенсияларни ҳисоблаб чиқиш учун амалдаги иш ҳақини қайта ҳисоблаб чиқиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

103. Мавсумий ишларда банд бўлган ходимларга пенсия тайинлашда пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақи охириги ўн йилдан исталган кетма-кет беш мавсум учун қайта ҳисоблаб чиқилган амалдаги иш ҳақини олтмишга бўлиш йўли билан аниқланади.

104. Пенсияни ҳисоблаш учун қонун ҳужжатларида пенсия тайинландиган санага белгиланган энг кам ойлик иш ҳақининг саккиз баравари миқдоридан ортиқ бўлмаган суммадаги ўртача ойлик иш ҳақи қабул қилинади.

105. Пенсия тайинлаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақи энг кам ойлик иш ҳақи миқдоридан кам бўлган ёки амалдаги иш ҳақи тўғрисидаги маълумотлар тўлиқ мавжуд бўлмаган ҳолларда пенсия миқдори қонун

ҳужжатларида пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилинган кунда белгиланган энг кам ойлик иш ҳақидан келиб чиқиб минтақавий коэффицент ҳисобга олинмасдан ҳисоблаб чиқилади.

106. Пенсия миқдори иш стажи даврига боғлиқ бўлади ва:

- пенсиянинг базавий миқдоридан;
- иш стажи учун пенсия оширилишидан;
- пенсияга устама ҳақлардан шаклланади.

107. Пенсияни ҳисоблаш учун пенсияларнинг қуйидаги базавий миқдорлари белгиланади:

а) ёшга доир пенсиялар учун — пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақининг 55 фоизи, бироқ энг кам ойлик иш ҳақининг 100 фоизидан кам эмас;

б) I ва II гуруҳ ногиронларига ногиронлик пенсияси учун — пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақининг 55 фоизи, бироқ энг кам ойлик иш ҳақининг 100 фоизидан кам эмас;

в) боқувчисини йўқотганлик пенсияси учун оиланинг ҳар бир меҳнатга лаёқатсиз аъзосига — пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақининг 30 фоизи миқдорида, бироқ энг кам ойлик иш ҳақининг 50 фоизидан кам эмас;

г) ҳар иккала ота-онасини йўқотган болаларга (чин етимларга) боқувчисини йўқотганлик пенсияси учун ёки вафот этган ёлғиз онанинг болаларига ҳар бир бола учун — пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақининг 30 фоизи, бироқ энг кам ойлик иш ҳақининг 100 фоизидан кам эмас.

108. Пенсия тайинлаш учун талаб қилинадигандан ортиқ иш стажининг ҳар бир тўлиқ йили учун пенсияларнинг базавий миқдорлари:

а) ёшга доир пенсиялар — пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақининг 1 фоизига;

б) I ва II гуруҳлар ногиронларига ногиронлик пенсиялари — пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақининг 1 фоизига;

в) боқувчисини йўқотганлик пенсиялари оиланинг ҳар бир меҳнатга лаёқатсиз аъзосига — боқувчи ўртача ойлик иш ҳақининг 0,5 фоизига оширилади.

109. Ҳар иккала ота-онасини йўқотган болаларга (чин етимларга) тайинланадиган боқувчисини йўқотганлик бўйича пенсияларини ошириш энг кам ойлик иш ҳақининг саккиз баравари миқдори доирасида ҳар иккала ота-онанинг иш ҳақи умумий миқдоридан амалга оширилади.

110. Меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида I ва II гуруҳлар ногиронларига ногиронлик пенсиясининг базавий миқдори ногиронлик бўйича пенсия тайинланган кунда ушбу Низомнинг 52-бандида назарда тутилган иш стажи мавжуд бўлганда оширилади.

111. Қонуннинг 28-моддасига мувофиқ шахсларнинг айрим тоифалари пенсияга устама ҳақ олиш ҳуқуқига эга.

112. Пенсияга устама ҳақлар қуйидаги миқдорларда белгиланади:

- а) I гуруҳ уруш ногиронларига — энг кам ойлик иш ҳақининг 150 фоизи;

б) II гуруҳ уруш ногиронларига — энг кам ойлик иш ҳақининг 125 фоизи;
в) кўриш бўйича I гуруҳ ногиронларига — энг кам ойлик иш ҳақининг 100 фоизи;

г) I гуруҳ ногиронларига — энг кам ойлик иш ҳақининг 75 фоизи;

д) II гуруҳ ёлғиз ногиронларига — энг кам ойлик иш ҳақининг 50 фоизи;

е) уруш қатнашчиларига ва уларга тенглаштирилган шахсларга — энг кам ойлик иш ҳақининг 50 фоизи;

ж) Иккинчи жаҳон уруши даврида фронт орқасида ишлаган ва ҳарбий мажбуриятларни бажарган шахсларга — энг кам ойлик иш ҳақининг 30 фоизи;

з) ўлими ҳарбий хизмат мажбуриятларини бажариш ёки ички ишлар органларида хизмат қилиш билан боғлиқ бўлган ҳарбий хизматчилар ва ички ишлар органлари ходимларининг ота-оналарига ва янги никоҳга кирмаган бева хотинларига (бева эрларига) — энг кам ойлик иш ҳақининг 30 фоизи;

и) Ўзбекистон Республикаси олдида алоҳида хизматларга эга бўлган шахсларга — хизматларга қараб энг кам ойлик иш ҳақининг 100 фоизидан 150 фоизигача;

к) Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистонда театр ва мусиқа санъатини янада ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонни амалга ошириш масалалари ҳақида» 1995 йил 28 октябрдаги 415-сон қарорига 1-иловада кўрсатилган ташкилотларда ишлаган имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлган артистларга, Қонуннинг 10-моддаси «г» бандига мувофиқ, ёшидан қатъи назар — энг кам ойлик иш ҳақининг 75 фоизи;

л) Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистонда театр ва мусиқа санъатини янада ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонни амалга ошириш масалалари ҳақида» 1995 йил 28 октябрдаги 415-сон қарорига 2-илоvasида кўрсатилган лавозимларда ва ташкилотларда ишлаган (эркаклар учун камида 25 йил ва аёллар учун камида 20 йил) театр, концерт ташкилотларининг артистлари ва бадий ходимларига, театр ва мусиқа санъатининг ижодий ходимларини тайёрлаш билан банд бўлган таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилар таркибига ва концертмейстерларига — энг кам ойлик иш ҳақининг 50 фоизи.

113. Устамалар, тайинланадиган пенсиялар туридан қатъи назар, ҳисобланади. Агар пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилган ушбу Низомнинг 112-бандида назарда тутилган бир неча устама ҳақни бир вақтда олиш ҳуқуқига эга бўлса, у ҳолда устама ҳақлар қуйидаги ҳолларда бир вақтнинг ўзида тайинланиши мумкин:

а) пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилган шахсга ушбу Низомнинг 112-банди «а» ёки «б» кичик бандларида назарда тутилган устама ҳақ билан бир вақтда ушбу Низомнинг 112-банди «з» ва «и» кичик бандларида кўрсатилган устама ҳақ, шунингдек ушбу Низомнинг 112-банди «к» ёки «л» кичик бандларида кўрсатилган устама ҳақ қўшиб ҳисобланиши мумкин;

б) пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилган шахснинг танловига кўра

ушбу Низомнинг 112-банди «в», «г» ёки «д» кичик бандларида назарда тутилган устама билан бир вақтда ушбу Низомнинг 112-банди «е» ёки «ж» кичик бандларида кўрсатилган устамалардан бири, шунингдек ушбу Низомнинг 112-банди «з» ва «и» кичик бандларида кўрсатилган устама ҳақ қўшиб ҳисобланиши мумкин;

в) пенсия тайинлашни сўраб мурожаат қилган шахснинг танловига кўра ушбу Низомнинг 112-банди «в», «г» ёки «д» кичик бандларида назарда тутилган устама ҳақ билан бир вақтда ушбу Низомнинг 112-банди «к» ёки «л» кичик бандларида кўрсатилган устама ҳақлардан бири қўшиб ҳисобланиши мумкин.

114. Ушбу Низомнинг 112-бандида назарда тутилган устама ҳақлардан ташқари, ишламайдиган пенсионерларга Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фахрий унвонлар учун тўловлар миқдорини ошириш тўғрисида» 2007 йил 17 декабрдаги ПФ–3942-сон Фармонида иловага мувофиқ фахрий унвонлар учун қўшимча ҳақ қўшиб ҳисобланади.

Илгари амал қилган қонун ҳужжатларига асосан берилган фахрий унвонларга эга бўлган шахсларга тўлов амалдаги қонун ҳужжатларида назарда тутилган миқдорларда амалга оширилади.

115. Фахрий унвон учун қўшимча ҳақ, пенсияга устама ҳақлар сони ва миқдоридан қатъи назар, тўланади.

V. Пенсия тайинлаш тартиби

116. Пенсия тайинлаш масалаларини кўриб чиқиш учун пенсия жамғармаси бўлимида пенсия тайинлаш бўйича комиссия (кейинги ўринларда комиссия деб аталади) тузилади. Комиссия фаолиятини ташкил этиш тартиби қонун ҳужжатларида белгиланади.

117. Комиссия бошқа зарур ҳужжатлар билан биргаликда пенсия тайинлаш тўғрисидаги ариза тушгандан кейин ўн кун муддатда тегишли қарор қабул қилади (пенсия тайинлаш тўғрисида, пенсия тайинлашни рад этиш ҳақида, тақдим этилган ҳужжатларнинг асосланганлигини текшириш тўғрисида ва шу кабилар).

118. Агар ариза берувчи пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлгани ҳолда пенсия тайинлаш учун мурожаат қилишда назарда тутилган зарур ҳужжатларни тақдим этмаса ёки тақдим этилган ҳужжатлар уларнинг асосланганлиги ва ишончлилиги юзасидан қўшимча текширишни талаб қилса, комиссия томонидан ариза берувчининг ёзма розилигига кўра шубҳа туғдирмайдиган мавжуд ҳужжатлар бўйича пенсия тайинланиши мумкин. Агар ариза берувчи шубҳа туғдирмайдиган мавжуд ҳужжатлар бўйича пенсия тайинлашга рози бўлмаса, комиссия ариза берувчи томонидан тақдим этилган ҳужжатларни текшириш тамом бўлгандан кейин пенсия тайинлаш тўғрисида қарор қабул қилади.

119. Пенсия иши комиссия томонидан пенсия тайинлаш тўғрисида қарор қабул қилинган кун мобайнида расмийлаштирилиши керак.

Пенсия ишларини расмийлаштириш ва юритиш тартиби, шунингдек

пенсия ҳужжатлари шакллари ва уларни тўлдириш қоидалари Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан тасдиқланади.

120. Пенсия тайинлаш рад этилган тақдирда Пенсия жамғармаси бўлими тегишли қарор чиқарилгандан кейин беш кундан кечикмай ташкилот ёки ариза берувчига рад этиш сабабларини, қабул қилинган қарор юзасидан шикоят қилиш тартиби кўрсатилган билдиришномани бериши ёки юбориши ҳамда барча тақдим этилган ҳужжатларнинг асл нусхаларини ҳужжатлар олинганлиги тўғрисидаги тилхат билан пенсионернинг (ота-онанинг, қонуний вакилнинг) қўлига қайтариши шарт.

121. Комиссиянинг қарори юзасидан ариза берувчи томонидан Пенсия жамғармаси бўлимининг бевосита юқори органига ёки судга шикоят қилиш мумкин.

122. Боқувчисини йўқотганлик пенсиясини олиш ҳуқуқига эга бўлган оила аъзоларининг барчасига битта умумий пенсия тайинланади. Оила аъзосининг талабига кўра унинг пенсиядаги улуши ажратилади ва унга алоҳида тўланади.

Бошқа туманда (шаҳарда) яшайдиган оила аъзоси ўзига пенсия улушини тайинлаш ёки ажратиш тўғрисидаги ариза билан мурожаат қилганда мурожаат қилганнинг яшаш жойи бўйича Пенсия жамғармаси бўлими расмийлаштирадиган ёки ушбу оиланинг амалдаги пенсия ҳужжатлар йиғмажилди турган Пенсия жамғармаси бўлимига тегишли хабарномани юборди. Хабарномага ариза ва янгидан мурожаат қилган оила аъзосининг пенсия олиш ҳуқуқини тасдиқлайдиган ҳужжатлар илова қилинади.

Пенсия ишини расмийлаштиришнинг барча ҳолларида оила ҳар бир аъзосининг пенсияга бўлган ҳуқуқини тасдиқлайдиган барча ҳужжатлар тикиб қўйилади.

123. Агар оиланинг алоҳида яшайдиган аъзосининг пенсияга бўлган ҳуқуқини тасдиқлайдиган ҳужжатлар оиланинг бошқа аъзоларига пенсия тайинлаш тўғрисида қарор чиқарилганидан кейин тушса, у ҳолда алоҳида яшайдиган оила аъзосига пенсия улуши ажратилган ҳолда оиланинг барча аъзоларига пенсия тайинлаш тўғрисида янгидан қарор қабул қилинади.

Оиланинг кўрсатиб ўтилган аъзосининг тушган ҳужжатлари амалдаги пенсия ишига қўшиб қўйилади, пенсия улушини ажратиш тўғрисидаги қарор нусхаси эса унинг яшаш жойи бўйича Пенсия жамғармаси бўлимига юборилади. Пенсия жамғармаси бўлими пенсия улушини ажратиш учун асос бўлган барча зарур ҳужжатларнинг нусхалари билан бирга пенсия улушини олувчига мустақил пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилдини расмийлаштириши керак.

124. Улушли пенсияни тўлайдиган Пенсия жамғармаси бўлими пенсия улушини ажратган Пенсия жамғармаси бўлимига пенсия миқдорини қайта кўриб чиқиш ёки уни тўлашни тўхтатиш зарурлигига олиб келган боқувчисини йўқотганлик бўйича улушли пенсия олувчи оиланинг таркибида юз берган барча ўзгаришлар тўғрисида хабар қилиши шарт.

Пенсия улушини тўлаш тўхтатилган тақдирда ҳужжатлар пенсия тўлаш давом этаётган Пенсия жамғармаси бўлимига юборилади.

125. Шахсларнинг айрим тоифалари Қонунга мувофиқ имтиёзли шартларда ёшга доир пенсия олиш ҳуқуқига эга.

126. Имтиёзли шартларда пенсия олиш ҳуқуқига Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 12 майдаги 250-сон қарори билан тасдиқланган 1, 2 ва 3-рўйхатларда (кейинги ўринларда рўйхатлар деб аталади) назарда тутилган ишларни бажариш билан банд бўлган ходимлар эга бўладилар.

127. Технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган иш ҳажмининг қисқариши ёхуд корхона тугатилганлиги муносабати билан ишдан озод этилган ва ишсиз деб эътироф этилган шахсларга ёшга доир муддатидан олдин бериладиган пенсия Қонуннинг 47-моддасида назарда тутилган муддатларга мувофиқ тайинланади.

128. Тўлиқ бўлмаган иш стажи шароитида пенсия:

а) ёшга доир пенсия — ушбу Низомнинг 35-банди «а», «б», «в» ва «г» кичик бандларида назарда тутилган камида 5 йил иш стажи мавжуд бўлганда пенсия тайинлаш учун етарли иш стажига эга бўлмаган шахсга;

б) ногиронлик пенсияси — пенсия тайинлаш учун етарли иш стажига эга бўлмаган умумий касаллик оқибатидаги I ва II гуруҳлар ногиронларига (шу жумладан болаликдан ногиронларга);

в) боқувчисини йўқотганлик пенсияси — умумий касаллик оқибатида вафот этган ва ногиронлик пенсиясини тайинлаш учун етарли иш стажига эга бўлмаган боқувчисини йўқотган оила аъзоларига тайинланади.

129. Тўлиқ бўлмаган иш стажи ҳолатида пенсия мавжуд стажга мутаносиб миқдорда тайинланади ва энг кам ойлик иш ҳақининг 50 фоизидан кам бўлиши мумкин эмас.

Стаж тўлиқ бўлмаган ҳолда пенсия олган вафот этган пенсионернинг оила аъзоларига пенсия вафот этган боқувчига пенсия ундан келиб чиқиб тайинланган иш стажига мутаносиб равишда тайинланади.

130. Тўлиқ бўлмаган иш стажи ҳолатида пенсия қуйидаги тарзда мавжуд стажга мутаносиб равишда ҳисоблаб чиқилади: дастлаб тегишли тўлиқ пенсия аниқланади; ушбу пенсия талаб этиладиган иш стажи ойлари сонига бўлинади, олинган сумма амалдаги иш стажи ойлари сонига кўпайтирилади.

131. Тўлиқ бўлмаган иш стажи ҳолатида пенсия Қонуннинг 47-моддасида назарда тутилган муддатларга мувофиқ тайинланади.

132. Пенсионерга расмий ҳужжат ҳисобланадиган пенсия гувоҳномаси берилади.

VI. Пенсияларни бир туридан бошқа турига ўтказиш тартиби

133. Пенсияларнинг бир турини олган пенсионер Қонунга мувофиқ унга бўлган ҳуқуқ мавжуд бўлган тақдирда пенсиянинг бошқа турига ўтказиш тўғрисидаги ариза билан мурожаат қилиши мумкин.

Пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказишда тайинланган пенсияни тўлаш тўхтатилади ва қонун ҳужжатлари билан қўйиладиган талабларга мувофиқ бошқа турдаги пенсия тайинланади.

134. Пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш тўғрисидаги ариза пенсионернинг яшаш жойи бўйича Пенсия жамғармаси бўлимига берилади.

Вафот этган боқувчининг вояга етмаган оила аъзоси (боқувчисини йўқотганлик пенсиясини ўтказишда) ёки белгиланган тартибда ҳуқуқий лаёқатсиз деб эътироф этилган шахснинг номидан Пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш тўғрисидаги ариза унинг ота-онаси ёки қонуний вакили яшайдиган жой бўйича Пенсия жамғармаси бўлимига берилиши мумкин.

Пенсия жамғармаси бўлими пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш тўғрисидаги масалани шахс тегишли ариза билан мурожаат қилганда кўриб чиқади.

Шахснинг аризаси махсус дафтарда рўйхатдан ўтказилади. Пенсия жамғармаси бўлими томонидан ариза берувчига ариза қабул қилинган сана кўрсатилган тилхат, шунингдек етишмайдиган ҳужжатлар рўйхати берилади.

135. Пенсия жамғармаси бўлими томонидан барча зарур ҳужжатлар билан бирга пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш тўғрисидаги ариза қабул қилинган сана пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш учун мурожаат қилинган кун ҳисобланади.

136. Пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш учун мурожаат қилган пенсионернинг аризасига қуйидагилар илова қилиниши керак:

ушбу Низомнинг 83-банди талаблари ҳисобга олинган ҳолда пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш тўғрисидаги ариза берилган пайтдан меҳнат фаолиятининг охиригى ўн йили мобайнида исталган кетмакет беш йилдаги амалдаги иш ҳақи тўғрисида маълумотнома;

ушбу Низомнинг 16-банди ҳисобга олинган ҳолда ушбу Низомнинг 12 — 14-бандларига мувофиқ унинг учун ариза берилган пенсия турини тайинлаш учун талаб қилинадиган ҳужжатлар, ушбу ҳужжатлар пенсиянинг олинадиган тури бўйича расмийлаштирилган пенсия ҳужжатлар йиғмажилдида мавжуд бўлмаган тақдирда.

Бундан ташқари, зарур ҳолларда, боқувчисини йўқотганлик пенсияси олувчи оила аъзолари сони ўзгаришини тасдиқлайдиган ҳужжатлар тақдим этилади.

137. Пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш тўғрисидаги ариза Пенсия жамғармаси бўлими томонидан ўн кун муддатда кўриб чиқилиши керак.

138. Пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш рад этилган тақдирда Пенсия жамғармаси бўлими тегишли қарор чиқарилгандан кейин беш кундан кечикмай рад этиш сабаблари, қабул қилинган қарор юзасидан шикоят қилиш тартиби кўрсатилган ҳолда рад этиш тўғрисида

пенсияга хабарномани бериши ёки юбориши шарт ва бир вақтнинг ўзида пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш учун такдим этилган барча ҳужжатларнинг асл нусхаларини ҳужжатлар олинганлиги тўғрисидаги тилхат билан пенсионернинг қўлига қайтариши керак.

139. Пенсия жамғармаси бўлими томонидан пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилингандан кейин пенсиянинг бошқа турини тўлаш пенсионер барча зарур ҳужжатлар билан бирга тегишли ариза билан мурожаат қилган ойдан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошланади.

140. Пенсиянинг бир туридан пенсиянинг бошқа турига ўтган пенсионерларга янги пенсия гувоҳномаси ёзилади.

VII. Пенсияни қайта ҳисоблаб чиқиш тартиби

141. Пенсионер пенсия миқдорини қайта ҳисоблаб чиқиш учун асос пайдо бўлган тақдирда пенсиянинг тайинланган тури миқдорини қайта ҳисоблаб чиқиш тўғрисидаги ариза билан мурожаат қилиши мумкин.

142. Қуйидаги ҳолатлар тайинланган пенсия миқдорини қайта ҳисоблаб чиқиш учун асос бўлиб хизмат қилади:

а) пенсионер томонидан пенсия ҳужжатлар йиғмажилдида мавжуд бўлмаган ва пенсия миқдорига таъсир кўрсатадиган қўшимча ҳужжатлар такдим этилиши (ушбу Низомнинг 35-бандида назарда тутилган иш стажи ва пенсия тайинлангунга қадар амалдаги иш ҳақи тўғрисида);

б) ногиронлик гуруҳининг ўзгариши;

в) боқувчисини йўқотганлик пенсиясини олувчи оила аъзолари сонининг ўзгариши;

г) ушбу Низомнинг 112-бандида назарда тутилган устама ҳақ олиш ҳуқуқининг пайдо бўлиши;

д) энг кам ойлик иш ҳақи миқдорининг ўзгариши;

е) даромадларнинг индексация қилиниши.

143. Иш ҳақига минтақавий коэффицентлар белгиланган туманларда (шаҳарларда) ишлаган шахсга пенсияларни қайта ҳисоблашда минтақавий коэффицент ҳисобга олинган ҳолда ҳисоблаб чиқилган амалдаги иш ҳақи ҳисобга олинади.

144. Пенсионерлар пенсияни қайта ҳисоблаш учун қайта ҳисоблаб чиқиш ҳуқуқи пайдо бўлгандан кейин исталган вақтда мурожаат қилишлари мумкин.

145. Пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш тўғрисидаги ариза пенсионер яшайдиган жой бўйича Пенсия жамғармаси бўлимига берилади.

Оиланинг вояга етмаган аъзоси (боқувчисини йўқотганлик пенсияси) ёки белгиланган тартибда ҳуқуқий лаёқатсиз деб эътироф этилган шахснинг номидан пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш тўғрисидаги ариза унинг ота-онаси ёки қонуний вакили яшайдиган жой бўйича Пенсия жамғармаси бўлимига берилиши мумкин.

Пенсия жамғармаси бўлими пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш тўғри-

сидаги масалани шахс тегишли ариза билан мурожаат қилганда кўриб чиқади.

Шахснинг аризаси махсус дафтарда рўйхатдан ўтказилади. Пенсия жамғармаси бўлими томонидан ариза берувчига ариза қабул қилинган сана кўрсатилган тилхат, шунингдек олинган ва етишмайдиган ҳужжатлар рўйхати берилади.

146. Пенсия жамғармаси бўлими томонидан барча зарур ҳужжатлар билан бирга пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш тўғрисидаги ариза қабул қилинган сана пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш учун мурожаат қилинган кун ҳисобланади.

147. Пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш учун мурожаат қилган пенсионернинг аризасига ушбу Низомнинг 142-банди «а», «в» ва «г» кичик бандлари асосида мазкур Низомнинг 12 — 14 ва 16-бандларида кўрсатилганларидан зарур ҳужжатлар илова қилиниши керак.

148. Пенсия жамғармаси бўлими ногиронлик гуруҳи ўзгарганлиги муносабати билан пенсия миқдорини қайта ҳисоблашда ТМЭКдан олинган ногиронлик тўғрисидаги маълумотноманинг тегишли қисмини пенсионернинг пенсия ҳужжатлар йиғмажилдига илова қилади.

149. Қўйидаги ҳолларда пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш тўғрисида ариза бериш талаб қилинмайди:

конун ҳужжатларига мувофиқ энг кам ойлик иш ҳақининг миқдори ўзгарганда;

тайинланган пенсия миқдори камайишига олиб келган ҳолатлар юз берганда;

оиланинг 16 ёшдан 18 ёшгача бўлган аъзоларидан бири таълим муассасасидан берилган унинг ўқувчи эканлиги ҳақидаги маълумотномани тақдим этган тақдирда боқувчисини йўқотганлик пенсиясини олувчи оила аъзолари сони ўзгарганда;

ногиронлик гуруҳи ўзгарганда.

150. Пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш тўғрисидаги ариза Пенсия жамғармаси бўлими томонидан беш кун муддатда кўриб чиқилади.

151. Пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш рад этилган тақдирда Пенсия жамғармаси бўлими тегишли қарор чиқарилгандан кейин беш кундан кечикмай рад этиш сабабларини, қабул қилинган қарор юзасидан шикоят қилиш тартибини кўрсатган ҳолда пенсионерга рад этиш тўғрисидаги билдиришномани бериши ёки юбориши ҳамда айни бир вақтда тақдим этилган ҳужжатларни ҳужжатлар олинганлиги тўғрисидаги тилхат билан пенсионернинг қўлига қайтариши шарт.

152. Пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш тўғрисида комиссия томонидан қарор қабул қилингандан кейин пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш пенсионер барча зарур ҳужжатлар билан бирга тегишли ариза билан мурожаат қилган ойдан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошлаб амалга оширилади. Иш ҳақининг энг кам миқдори ўзгарган тақдирда пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш иш ҳақининг миқдори ўзгариши учун асос бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатда кўрсатилган санадан бошлаб амалга оширилади.

Пенсия миқдори камайишига олиб келган ҳолатлар юз берганда (боқувчисини йўқотганлик пенсиясини олувчи оила аъзолари сони ўзгариши, ногиронлик гуруҳининг ўзгариши) қайта ҳисоблаш ушбу ҳолатлар бошланган ойдан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошлаб амалга оширилади.

153. Пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилди турган жой бўйича Пенсия жамғармаси бўлими пенсия миқдори қайта ҳисоблаш зарурлигига олиб келган боқувчисини йўқотганлик бўйича улушли пенсия олувчи оила таркибида юз берган барча ўзгаришлар тўғрисида боқувчисини йўқотганлик бўйича улушли пенсия тўлайдиган Пенсия жамғармаси бўлимига хабар қилишга мажбур.

Бундай ҳолатда комиссиянинг тегишли қарори нусхаси ушбу пенсиянинг улушини тўлайдиган Пенсия жамғармаси бўлимига юборилади.

154. Иш стажи ва пенсия тайинлангандан кейин эга бўлинган (олинган) амалдаги иш ҳақи ҳисобга олинган ҳолда пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш амалга оширилмайди.

155. Умумий белгиланган ёш камайтирилган ҳолда ёшга доир пенсия тайинланган шахсга у умумий белгиланган ёшга тўлганлиги муносабати билан пенсия миқдорини қайта ҳисоблаб чиқилмайди.

156. Пенсия миқдорини қайта ҳисоблаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган тартибда иш ҳақининг яқка тартибдаги коэффиценти қўлланган ҳолда амалга оширилади.

VIII. Пенсияларни тўлаш тартиби

157. Ишламайдиган пенсионерларга пенсия яшаш жойи бўйича Пенсия жамғармаси бўлимлари томонидан «Ўзбекистон почтаси» ОАЖнинг почта алоқаси объектлари, операторлари ва провайдерлари орқали (кейинги ўринларда почтанинг таркибий бўлинмалари деб аталади) ёки пенсионернинг хоҳишига кўра пул маблағларини фуқароларнинг депозит ҳисоб рақамларига нақд пулсиз ўтказиш йўли билан тижорат банкининг филиали орқали тўланади.

Почтанинг таркибий бўлинмалари орқали пенсияларни тўлаш тартиби Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги томонидан белгиланади.

158. Тижорат банкининг филиали орқали пенсия оладиган пенсионер ҳар 6 ойда пенсия тўлайдиган Пенсия жамғармаси бўлимига келиш йўли билан ўзининг пенсия суммасини олиш ҳуқуқини тасдиқлаши зарур.

Пенсионер белгиланган муддатда Пенсия жамғармаси бўлимига келмаган тақдирда Пенсия жамғармаси бўлими ходимлари ўн кун мобайнида:

унинг тирик эканлиги;

ишга жойлашганлиги;

яшаш жойи ўзгарганлиги ёки чет элга кетганлиги;

жазони ўташ жойларида эканлиги;

кексалар ва ногиронларнинг интернат уйларида (пансионатларида) яшаётганлиги ҳолатларини аниқлаш учун пенсионер яшайдиган жойга борадилар.

Олинадиган пенсияга пенсионернинг ҳуқуқи тасдиқланган тақдирда пенсияни тўлаш навбатдаги 6 ойга давом эттирилади.

Пенсионернинг ҳуқуқлари тасдиқланмаган тақдирда пенсияни тўлаш фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш тегишли органи вакиллари ва қўшнилари иштирокида Пенсия жамғармаси бўлими ходимлари томонидан тузилган тўланаётган пенсияни тўлашга ва унинг миқдори асосланганлигига таъсир кўрсатувчи ҳолатни тасдиқлайдиган далолатнома асосида тўхтатиб турилади.

Кўрсатиб ўтилган далолатнома асосида Пенсия жамғармаси бўлими пенсияни тўлашни тўхтатиб туриш (тўхтатиш) ёки унинг миқдорини ўзгартириш тўғрисида тегишли қарор қабул қилади.

159. Ишлаб турган пенсионерга пенсия тўлаш, иш вақтининг қанча давом этишидан, ташкилотнинг ташкилий-ҳуқуқий шаклидан, шунингдек шартнома (битим)нинг хусусиятидан (туридан) қатъи назар, қонун ҳужжатларида белгиланган миқдорда иш жойи бўйича тўланади.

Ташкилотнинг раҳбари пенсия тайинлаган пенсия жамғармасининг тегишли органига пенсионер ишга қабул қилинганлигини беш кун муддатда маълум қилиши ва ишга қабул қилинганлиги тўғрисидаги буйруқдан кўчиргани тақдим этиши шарт.

Ишлаб турган пенсионерларга пенсиялар тўлаш тартиби Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан белгиланади.

160. Пенсия тўлаш қонун ҳужжатларига мувофиқ расмийлаштирилган ишончнома бўйича амалга оширилиши мумкин.

Бунда ишончнома берган шахс пенсия тўлайдиган Пенсия жамғармаси бўлимига бир йилда камида бир марта келиб тайинланган пенсияга бўлган ўз ҳуқуқини тасдиқлаши керак. Ишончли вакил пенсия тўлашга таъсир этиши мумкин бўлган, ўзига маълум барча ҳолатлар тўғрисида Пенсия жамғармаси бўлимига хабар бериши шарт.

Ишончнома почтанинг тегишли таркибий бўлинмасида сақланади. Бунда почтанинг тегишли бўлинмаси ишонч билдирилган шахс томонидан ишончнома тақдим этилган санадан бошлаб ўн кун муддатда Пенсия жамғармасининг тегишли бўлимига почта таркибий бўлинмасининг асосий муҳри ва раҳбарнинг имзоси билан тасдиқланган ишончнома нусхасини юбориши шарт.

161. Навбатдаги қайта тиббий кўрикдан ўтишга келинмаган тақдирда пенсияни тўлаш тўхтатиб турилади ва фақат фуқаро яна ТМЭКга муурожаат қилган ҳамда I ва II гуруҳлар ногирони деб эътироф этилган кундан бошлаб тикланиши мумкин.

Агар ногирон қайта тиббий кўрикдан ўтказишга келмаганлиги сабабли пенсия тўлаш вақтинчалик тўхтатиб турилса ва қайта тиббий кўрикдан ўтказилгандан кейин фуқаро ногирон деб эътироф этилмаса, у ҳолда пенсия тўлаш вақтинчалик тўхтатиб турилган кундан бошлаб тўхтатилади.

162. Қайта тиббий кўрикдан ўтказилган шахс меҳнатга лаёқатли деб эътироф этилган тақдирда пенсия у меҳнатга лаёқатли деб эътироф этилган ойнинг охиригача, бироқ ногиронлик белгиланган кундан ортиқ бўлмаган муддатга тўланади.

163. Ногиронликнинг III гуруҳи белгиланган шахсларга, шу жумладан 2011 йил 1 январдан кейин такрорий тиббий кўрикдан ўтказилгандан сўнг ногиронликнинг III гуруҳи белгиланган шахсларга ногиронлик пенсияси тўланмайди.

164. Пенсия миқдори ўзгаришига ёки пенсия тўлаш тўхтатилишига сабаб бўладиган ҳолатлар юз берган тақдирда (ишга кириш, оила аъзолари таркибининг ўзгариши, тўлиқ давлат таъминотига ўтиш ва шу кабилар) пенсия олувчи ўн кун муддатда бу ҳақда ўзига пенсия тўлайдиган Пенсия жамғармаси бўлимига маълум қилиши шарт.

Пенсионерларни тўлиқ давлат таъминотида турган шахслар жумласига киритиш шартлари ушбу Низомга 14-иловада келтирилган.

Юқорида кўрсатиб ўтилган ҳолатлар бошланганлиги тўғрисида Пенсия жамғармаси бўлимига ўз вақтида хабар берилмаслиги муносабати билан пенсиянинг ноқонуний суммаси пенсионер ёки қонуний вакил (ота-она), шунингдек ишонч билдирилган (пенсионернинг вафоти ҳолати қасдан яширилган тақдирда) томонидан қайтарилиши керак.

165. Фахрий унвон учун пенсияга қўшимча тўлов олиш ҳуқуқи пайдо бўлган тақдирда пенсионер фахрий унвон учун қўшимча тўловни олиш учун пенсия тўлайдиган Пенсия жамғармаси бўлимига ариза беради.

Аризага фахрий унвон бериш тўғрисидаги гувоҳнома илова қилиниши керак.

Фахрий унвонлар учун пенсияга қўшимча тўловлар фахрий унвон берилганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси илова қилинган ҳолда ариза берилган ойдан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошлаб амалга оширилади.

Ишлаб турган пенсионерларга фахрий унвонлар учун қўшимча тўлов иш ҳақи тўлаш билан бир вақтда иш жойи бўйича амалга оширилади.

166. Даромад (гонорар, тақдирлаш пули ва шу кабилар) олинган тақдирда ижодий фаолият билан банд бўлган шахсларга пенсия тайинлангандан кейин даромад олинган ой учун пенсия ишлаб турган пенсионерлар учун белгиланган тартибда тўланади.

167. Пенсионерда доимий рўйхатдан ўтиш мавжуд бўлмаганда ва унда вақтинча рўйхатдан ўтиш мавжуд бўлганда пенсия вақтинча рўйхатдан ўтиш амал қилиши муддати мобайнида тўланади. Ўзбекистон Республикасида доимий яшайдиган хорижий фуқарога ёки фуқаролиги бўлмаган шахсга пенсия истиқомат учун берилган гувоҳноманинг амал қилиш муддати мобайнида тўланади.

168. Қариялар ва ногиронларнинг интернат уйларида (пансионатларида) яшовчи ёлғиз пенсионерларга пенсия билан улар таъминоти учун сарф-харажат ўртасидаги фарқ, бироқ тайинланган пенсиянинг камида 10 фоизи ва уруш ногиронларига эса — камида 20 фоизи тўланади. Руҳий беморлар интернат уйларида яшовчи пенсионерларга пенсия тўланмайди.

Пенсионер руҳий беморлар учун даволаш муассасаларида бўлган вақт учун пенсия қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома бўйича тўланади.

169. Пенсионер томонидан ўз вақтида талаб қилиб олинмаган пенсиянинг ҳисобланган суммаси ўтган вақт учун Ўзбекистон Республикаси Пре-

зидентининг фармонларига мувофиқ пенсиялар миқдорлари оширилиши ҳисобга олинган ҳолда тўланади, бироқ пенсия олиш учун мурожаат қилишдан олдинги уч йилдан ортиқ вақт учун эмас.

Бунда 12 ойдан ортиқ бўлмаган вақт учун берилиши керак бўлган пенсия суммаси бир йўла тўланади. Қолган қисми эса ойлик пенсия суммасидан ортиқ бўлмаган тенг улушларда тўланади.

Пенсия жамғармаси бўлимнинг айби билан ўз вақтида олинмаган пенсия суммаси ўтган вақт учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонларига мувофиқ пенсиялар миқдорлари оширилиши ҳисобга олинган ҳолда, муддат чекланмасдан тўланади.

Пенсионер доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикаси ташқарисига кўчиб кетган тақдирда олинмаган пенсия бир йўла тўланади.

170. Пенсионер Ўзбекистон Республикаси доирасида доимий яшаш учун бошқа туман (шаҳар)га кўчган тақдирда пенсия ҳужжатлар йиғмажилди почтанинг таркибий бўлинмалари орқали пенсионернинг янги яшаш жойи бўйича жойлашган Пенсия жамғармаси бўлимига юборилади ёки пенсионернинг қўлига берилади.

Ушбу ҳолатда пенсияни тўлаш пенсия ҳужжатлар йиғмажилди олингандан кейин пенсия олувчининг янги яшаш жойи бўйича Пенсия жамғармаси бўлими томонидан давом эттирилади. Бунда пенсияни тўлаш олдинги яшаш жойи бўйича пенсияни тўлаш тўхтатилган вақтдан бошлаб давом эттирилади.

171. Тайинланган пенсияни тўлаш:
пенсионер вафот этганда;
тайинланган пенсияга ҳуқуқлар йўқолганда;
доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикаси ташқарисига чиқиб кетилганда тўхтатилади.

172. Тайинланган пенсияни тўлаш:
пенсия тўлаш муддати тамом бўлганда;
кетма-кет уч ойдан ортиқ вақт мобайнида почта алоқаси ташкилоти орқали пенсия олинмаганда;
пенсионер озодликдан маҳрум этилганда;
пенсионер рухий беморлар интернат уйларида яшаганда;
пенсияни тўлашни тўхтатиб туриш тўғрисида пенсионер томонидан ариза берилганда тўхтатиб турилади.

Тайинланган пенсияни тўлаш қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда ҳам тўхтатиб турилиши мумкин.

173. Агар ногирон тайинланган муддатда қайта тиббий кўрикдан ўтиш учун ТМЭКга узрли сабабларсиз келмаса унга пенсия тўлаш тўхтатиб турилади, у яна ногирон деб эътироф этилган тақдирда тўхтатиб турилган кундан бошлаб, бироқ бир ойдан ортиқ муддатга тикланади.

Узрли сабабга кўра қайта тиббий кўрикдан ўтиш муддати ўтказиб юборилган тақдирда пенсияни тўлаш тўлов тўхтатиб турилган кундан бошлаб қайта текшириш қунигача, бироқ, агар ТМЭК уни бу даврда ногирон деб эътироф этса 3 йилдан ортиқ бўлмаган муддатга амалга оширилади. Бунда

агар қайта текшириш чоғида ногирон ногиронликнинг бошқа гуруҳига (юқори-роқ ёки пастроқ гуруҳга) ўтказилган бўлса, у ҳолда кўрсатиб ўтилган вақт учун пенсия олдинги гуруҳ бўйича тўланади.

Агар умумий касаллик оқибатида меҳнат лаёқатини йўқотган ногиронга пенсия тўлаш меҳнат лаёқати тикланганлиги туфайли тўхтатилган бўлса ёки узрли сабабларсиз қайта тиббий кўриқдан ўтишга келмаганлиги оқибатида тўхтатиб турилган бўлса, у ҳолда кейинчалик у ногирон деб эътироф этилган тақдирда илгари тайинланган пенсияни тўлаш, агар пенсия тўлаш тўхтатилгандан кейин беш йилдан кўп бўлмаган вақт ўтган бўлса, ногиронлик янгидан белгиланган кундан бошлаб тикланади. Агар беш йилдан кўп вақт ўтган бўлса пенсия яна умумий асосларда тикланади.

174. Пенсия тўлаш тўхтатилишига (тўхтатиб турилишига) ёки тикланишига олиб келадиган ҳолатлар пайдо бўлганда пенсияни тўлаш, ушбу Низомнинг 171 ва 172-бандларида кўрсатилган ҳоллардан ташқари, тегишли ҳолат бошланган ойдан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошлаб тўхтатилади (тўхтатиб турилади) ёки тикланади.

175. Пенсия берилиши керак бўлган ва унинг вафоти муносабати билан олинмай қолган пенсия суммаси мерос таркибига киритилмайди ва боқувчисини йўқотганлик пенсияси билан таъминладиган шахслар доирасига тегишли оила аъзоларига тўланади. Ота-оналар, эри (хотини), шунингдек пенсионер вафот этган кунда у билан бирга яшаган оила аъзолари, агар улар боқувчисини йўқотганлик бўйича пенсияси билан таъминландиганлар доирасига кирмаган тақдирда ҳам ушбу суммаларни олиш ҳуқуқига эга.

Пенсионер вафот этган ой учун олинган пенсия суммаси оиланинг кўрсатиб ўтилган аъзоларига унинг вафотигача ушбу ойнинг кунлари учун тўланади.

Оиланинг бир неча аъзолари мурожаат қилган тақдирда уларга берилиши керак бўлган пенсия суммаси улар ўртасида тенг тақсимланади.

Кўрсатиб ўтилган сумма, унинг учун пенсионер вафот этгандан сўнг 6 ойдан кечикмай мурожаат қилинган тақдирда тўланади.

176. Агар ишлаб турган пенсионер ишдан бўшаши муносабати билан ўз иш жойи бўйича пенсия суммасини олишга улгурмаса, олинмаган пенсия суммаси қонун ҳужжатларида белгиланган миқдорда Пенсия жамғармаси бўлими томонидан тўланади.

177. Доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикаси ташқарисига кетишгача тайинланган пенсия (Ўзбекистон Республикаси пенсия таъминоти тўғрисида халқаро шартномалар тузган давлатлар бундан мустасно) Пенсия жамғармаси бўлимига кетиш тўғрисида ариза берилган кундаги пенсия миқдори ҳисоб-китобидан келиб чиқиб Ўзбекистон Республикаси ташқарисига жўнаб кетишдан 6 ой аввал Ўзбекистон Республикаси миллий валютасида тўланади.

Пенсия тўланадиган олти ойлик давр Ўзбекистон Республикаси ташқарисига доимий яшаш учун кетишдан аввалги олти ой учун пенсия тўлаш учун аризада кўрсатилган санадан бошлаб ҳисоблаб чиқилади.

178. Олти ой аввал пенсия:

ариза, фуқаронинг шахсини тасдиқлайдиган Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспорти асосида, унда «Доимий яшаш жойидан рўйхатдан чиқарилди» деган белги ҳамда ички ишлар органларининг кириш, чиқиш ва фуқаролик бўлимининг доимий яшаш учун кетиш тўғрисидаги стикери, кетиш varaқчаси, шунингдек у бориш ниятида бўлган хорижий давлатнинг визаси (агар бу зарур бўлса) бўлганда — Ўзбекистон Республикаси фуқаросига;

ариза, чет эллик учун истиқомат учун берилган гувоҳнома асосида, унда «Доимий яшаш жойидан рўйхатдан чиқарилди» деган белги, шунингдек хорижий давлатнинг визаси (агар бу зарур бўлса) бўлганда — хорижий фуқарога;

ариза, фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси асосида, унда «Доимий яшаш жойидан рўйхатдан чиқарилди» деган белги ҳамда ички ишлар органларининг кириш, чиқиш ва фуқаролик бўлимининг доимий яшаш учун кетиш тўғрисидаги стикери, шунингдек у бориш ниятида бўлган хорижий давлатнинг визаси (агар бу зарур бўлса) бўлганда — фуқаролиги бўлмаган шахсга тўланади.

179. Олти ой аввал пенсия тўлаш почта ўтказмаси билан ёки почта алоқаси ташкилоти орқали бир марталик ведомость асосида, шунингдек тижорат банкининг филиалида пенсионернинг номига очилган банк ҳисоб рақамига нақд пулсиз ўтказиш йўли билан амалга оширилади.

180. Олти ой аввал тўланган пенсия суммасини Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ пенсия тўланган даврда пенсиялар миқдорлари ўзгарганлиги муносабати билан қайта ҳисоб-китоб қилиш амалга оширилмайди.

181. Агар шахс олти ой аввал пенсия тўлангандан кейин доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикаси ташқарисига кетмаган тақдирда, унга пенсия тўланган олти ойлик давр тамом бўлгандан кейин пенсияни навбатдаги тўлаш учун мурожаат қилган тақдирда ушбу Низомнинг 177 ва 178-бандларида кўрсатилган тартибда олти ой аввал яна пенсия тўланиши мумкин.

182. Меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида ногиронлик пенсияси тайинланган шахс доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикаси ташқарисига кетган тақдирда (Ўзбекистон Республикаси пенсия таъминоти тўғрисида халқаро шартномаларга эга бўлган давлатлар бундан мустасно) пенсия чет элда бўлган вақт учун тўланади.

183. Ушбу Низомнинг 182-бандида кўрсатилган шахсга пенсия ўтказиш билан боғлиқ харажатлар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари ҳисобига амалга оширилади.

184. Меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида ногиронлик пенсияси қуйидаги ҳужжатлар асосида қайта ҳисоблаб чиқилади:

пенсияни ўтказиш тўғрисидаги ариза;

шахснинг Ўзбекистон Республикаси ташқарисидо доимий яшаш жойини тасдиқлайдиган ҳужжат;

Ўзбекистон Республикасидан доимий яшаш жойига кетиш (бир давлатдан бошқа давлатга кўчиб ўтиш) санаси тўғрисидаги маълумотнома.

185. Шахснинг Ўзбекистон Республикаси ташқарисидаги доимий яшаш жойини тасдиқлайдиган ҳужжат Ўзбекистон Республикасининг дипломатик ваколатхонаси ёки консуллик муассасаси ёхуд хорижий давлатнинг ваколатли органи (мансабдор шахси) томонидан берилади.

Бунда хорижий давлатнинг ваколатли органи (мансабдор шахси) томонидан берилган ҳужжат пенсионернинг доимий яшаш жойидаги давлатда Ўзбекистон Республикасининг консуллик муассасаси томонидан белгиланган тартибда легализация қилиниши керак, бундай муассаса бўлмаган тақдирда эса, пенсионернинг доимий яшаш жойи давлатининг Ташқи ишлар вазирлиги, ушбу мамлакатнинг Ўзбекистон Республикасидаги консуллик муассасаси ёки дипломатик ваколатхонаси томонидан легализация қилиниши, кейинчалик, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ўзгача ҳол назарда тутилмаган бўлса, Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг Консуллик бошқармасида тасдиқланиши керак.

186. Меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида ногиронлик пенсиясини Ўзбекистон Республикаси ташқарисига ўтказиш фуқаронинг ҳар бир йилнинг 31 декабрида тирик эканлигини тасдиқлайдиган ҳужжат Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ижро этувчи аппаратида тақдим этилиши шarti билан амалга оширилади.

Меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга (18 ёшга тўлмаган болаларга, ака-укаларга, опа-сингилларга ва набираларга) ва суд томонидан белгиланган тартибда ҳуқуқий лаёқатсиз деб эътироф этилган — уларнинг қонуний вакиллари пенсия олувчилар ҳисобланадиган фуқароларга тайинланган меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида ногиронлик пенсияларини тўлаш учун фуқаронинг тирик эканлигини тасдиқлайдиган ҳужжат пенсия олувчи учун ва пенсия тайинланган фуқаро учун тақдим этилади.

Бундай ҳужжат Ўзбекистон Республикасининг чет элдаги дипломатик ваколатхонаси ёки консуллик муассасаси, хорижий давлатнинг нотариуси ёхуд ваколатли органи (мансабдор шахси) томонидан берилади.

Кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар тақдим этилмаган тақдирда меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида ногиронлик пенсиясини тўлаш Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тўхтатиб турилади (тўхтатилади).

Кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар тақдим этилгандан кейин меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида ногиронлик пенсиясини тўлаш Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тикланади (қайта тикланади).

187. Пенсия жамғармаси бўлими пенсия олувчи доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикаси ташқарисига кетгандан кейин унинг пенсия ҳужжатлар йиғмажилдини Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг ижро этувчи аппаратида беради.

188. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг ижро этувчи аппарати меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида ногиронлик пенсиясини шахсга у доимий яшайдиган хорижий давлатнинг банкидаги ёки бошқа молия-кредит муассасасидаги ҳисоб рақамига ўтказишни хорижий валютада амалга оширади, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида ўзгача ҳол назарда тутилмаган бўлса.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ижро этувчи аппаратининг хорижий валютадаги харажатлари Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари ҳисобига амалга оширилади. Ўз валюта маблағлари мавжуд бўлмаган тақдирда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг ижро этувчи аппарати хорижий валютани белгиланган тартибда ички валюта бозорида харид қилади.

189. Меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатидаги ногиронлик пенсиясини ўтказиш чет элга жўнаб кетишдан олдин пенсия тўланган ойдан кейинги ойдан бошлаб амалга оширилади.

190. Чет элга ўтказиладиган меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатидаги ногиронлик пенсияси суммаси, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида ўзгача ҳол белгиланмаган бўлса, Ўзбекистон Республикасининг пенсия ҳақидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда қайта ҳисоблаб чиқилади.

191. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг ижро этувчи аппарати Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки орқали чет элга ўтказилиши керак бўлган меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида тайинланган пенсиялар суммасининг ўз вақтида конвертация қилиниши ва жўнатилишини таъминлайди. Меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида тайинланган пенсиялар суммаларини конвертация қилиш ва юбориш бўйича харажатлар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари ҳисобига амалга оширилади.

192. Меҳнатда майибланиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатидаги ногиронлик пенсияси тайинланган Ўзбекистон Республикаси ташқарисида доимий яшайдиган шахсга ўтган вақт учун олинмаган пенсия суммасини тўлаш тўлов амалга ошириладиган тегишли давр учун Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида белгиланган пенсия миқдорларидан келиб чиққан ҳолда амалга оширилади.

IX. Пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилдини ҳисобга олиш ва сақлаш тартиби

193. Пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилди Пенсия жамғармаси бўлими

идоравий архивида махсус жиҳозланган шкафларда (стеллажларда) сақланади.

194. Пенсия жамғармаси бўлими пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилдининг сақланишини таъминлаш юзасидан барча зарур чораларни кўриши керак. Пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилди йўқолган ва сақланмаган тақдирда пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилдининг дубликати тикланади.

195. Қария ва ногиронлар, шунингдек рухий беморлар интернат уйларида яшовчи шахсларнинг пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилдлари ушбу муассасалар жойлашган жойдаги Пенсия жамғармаси бўлимида сақланади.

196. Ўзбекистон Республикаси доирасида пенсионернинг яшаш жойи ўзгарган тақдирда пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилди Пенсия жамғармаси бўлимининг сўрови асосида почта орқали жўнатилади ёки пенсионернинг (ишончли вакилнинг) қўлига берилади.

197. Пенсия таъминоти соҳасида Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги қатнашчилари бўлган давлатларнинг фуқаролари ҳуқуқлари кафолатлари тўғрисида 1992 йил 13 мартдаги Битим қатнашчилари бўлган давлатларга ва ижтимоий таъминот (пенсия таъминоти) тўғрисидаги икки томонлама шартномалар қатнашчилари бўлган давлатларга доимий яшаш учун жўнаб кетаётган шахснинг пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилди, агар ахдлашаётган давлатлар томонидан ўзгача ҳол белгиланмаган бўлса, пенсионерга (ишончли вакилга) берилиши мумкин.

198. Пенсионер ижтимоий таъминот (пенсия таъминоти) тўғрисида халқаро шартномалар тузилмаган давлатга Ўзбекистон Республикаси ташқарисига доимий яшаш жойига жўнаб кетаётганда пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилди берилмайди ва у Пенсия жамғармаси бўлими архивида сақланади.

199. Улар бўйича пенсия тўлаш тўхтатилган пенсияга оид ҳужжатлар (пенсия йиғмажилдлари, шахсий ҳисобварақлари, тўлов ведомостларининг йиртиб олинган талонлари ва бошқалар) Пенсия жамғармаси бўлимининг идоравий архивида, улар бўйича тўлов амалга ошириляётган пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилдидан алоҳида, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда белгиланган муддатлар мобайнида сақланади.

200. Қонун ҳужжатларида белгиланган сақлаш муддатлари тугагандан кейин пенсияга оид ҳужжатлар (пенсия йиғмажилдлари, шахсий ҳисобварақлари, тўлов ведомостларининг йиртиб олинган талонлари ва бошқалар) илмий-техник ишловдан сўнг Пенсия жамғармаси бўлимининг эксперт комиссияси қарорига биноан йўқ қилиниши мумкин.

Пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилдида меҳнат дафтарчаси ва ўлим тўғрисидаги гувоҳнома мавжуд бўлган тақдирда ушбу ҳужжатлар пенсияга оид ҳужжатлар йиғмажилдидан олиб қўйилиши ва қонун ҳужжатларида белгиланган муддат мобайнида сақланиши керак.

Пенсияга оид ҳужжатларни йўқ қилиш ҳолатини тасдиқлаш учун Пенсия жамғармаси бўлими бошлиғи томонидан тасдиқланган тегишли даволатнома тузилади.

Х. Якунловчи қоидалар

201. Пенсия олиш ҳуқуқини амалга ошириш учун зарур бўлган тақдим этилган ҳужжатларнинг (иш стажи тўғрисида, амалдаги иш ҳақи тўғрисида ва шу кабиларнинг) ишончлилиги ва асосланганлиги учун ушбу ҳужжатларни берган ташкилотнинг мансабдор шахси ҳамда пенсионер қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб беради.

202. Ишончсиз маълумотлар, пенсияга бўлган ҳуқуқларни амалга ошириш учун зарур бўлган ҳужжатлардаги маълумотларни бузувчи тузатишлар аниқланганда, шунингдек пенсияларни тайинлаш ва тўлаш учун иш берувчи ёки архив томонидан берилган юқорида кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар сохталаштирилганда ва қалбакилаштирилганда давлатга етказилган зарар суммасини ундириш учун жавобгарлик, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда, ушбу ҳужжатларни берган ташкилотлар ва архивнинг мансабдор шахсларига юкланади.

Пенсионер томонидан содир этилган суиистеъмолликлар (атайлаб нотўғри маълумотлар билан ҳужжатлар тақдим этилиши, боқувчисини йўқотганлик пенсияси тайинланган оила аъзолари таркибидаги ўзгаришлар тўғрисида маълумотлар тақдим этилмаслиги) натижасида унга пенсиялар суммасининг ортикча тўланиши туфайли давлатга етказилган зарарни тўлаш мажбурияти пенсионерга юкланади.

203. Пенсиялар тайинлаш ва тўлашни назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг Назорат-тафтиш бош бошқармаси ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси томонидан амалга оширилади.

204. Ушбу Низомни бузишда айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавоб беради.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
1-ИЛОВА

Уруш қатнашчиларига тенглаштириладиган шахслар РЎЙХАТИ

1941 йил 22 июндан 1945 йил 9 майгача Иккинчи жаҳон уруши (кейинги ўринларда Иккинчи жаҳон уруши деб юритилади) ва бошқа урушлар даврида ҳаракатдаги армия таркибига кирган ҳарбий қисмлар, штаблар ва муассасаларда хизматни ўтаган, шунингдек, Ўзбекистон Республикасини ҳимоя қилишда иштирок этган ҳарбий хизматчилар «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 28-моддаси «ж» бандига мувофиқ пенсияларга устама пул олишга ҳақли бўлган уруш қатнашчилари ҳисобланадилар.

Қуйидагилар уруш қатнашчиларига тенглаштириладилар:

а) 1941 йилнинг 22 июнидан 1954 йилнинг 31 декабригача бўлган давр-

да қирувчи батальонлар, взводлар ва халқни химоя қилувчи отрядлар таркибида собиқ СССР худудида жанговар ҳаракатларда иштирок этган шахслар;

б) Иккинчи жаҳон уруши ва фуқаролар уруши даврида партизан отрядлари ва қўшилмаларида ёки яширин ишларда бўлган шахслар;

в) Иккинчи жаҳон уруши йилларида ҳаракатдаги армия таркибида ёки ҳаракатлар кетаётган жойларда хизматни ўтаган собиқ СССРнинг Ички ишлар вазирлиги органлари ва Давлат хавфсизлиги қўмитаси органларининг бошлиқлар ҳамда оддий ходимлар таркибидан бўлган шахслар;

г) Иккинчи жаҳон уруши даврида ҳаракатдаги армия ва флотлар таркибидаги қисмлар ҳамда бўлинмаларда балоғат ёшига етгунга қадар полк ўғиллари ва юнгалар сифатида юрган шахслар;

д) Иккинчи жаҳон уруши даврида темир йўлларнинг фронт яқинидаги участкаларида, мудофаа чизиги иншоотларида ишлаган, ҳарбий-денгиз базалари, аэродромлар ҳамда ҳарбий ҳаракатлар кетаётган жойлардаги бошқа ҳарбий объектлар қурилиши ишларида қатнашган ходимлар;

е) ҳаракатдаги армия таркибида ишлаган ёлланма ходимлар таркибидан бўлган шахслар;

ж) Иккинчи жаҳон уруши даврида фашист концлагерлари (гетто ва зўрлик билан ушлаб туриладиган бошқа жойлар)да бўлган (тутқунлар, шу жумладан, болалар) шахслар;

з) Ленинград шаҳри қамали даврида шаҳарнинг корхоналари, муассасалари ва ташкилотларида меҳнат қилган ва «Ленинград мудофааси учун» медали ҳамда «Қамалдаги Ленинград фуқаросига» нишони билан тақдирланган шахслар;

и) 1956 йилнинг 24 октябридан 1956 йилнинг 10 ноябригача бўлган даврда Венгрия худудидаги жанговар ҳаракатлар даврида ҳарбий қисмлар, штаблар ва муассасаларда хизматни ўтаган ҳарбий хизматчилар;

к) ҳарбий ҳаракатлар кетаётган мамлакатларда ўз байналмилал бурчларини адо этган, тинчлик ўрнатувчи кучлар таркибида иштирок этган ҳарбий хизматчилар, ички ишлар ва миллий хавфсизлик хизмати органларининг бошлиқлар ва оддий ходимлар таркибидан бўлган шахслар.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
2-ИЛОВА

Уруш ногиронларига тенглаштириладиган шахслар РЎЙХАТИ

1941 йил 22 июндан 1945 йил 9 майгача Иккинчи жаҳон уруши (кейинги ўринларда Иккинчи жаҳон уруши деб аталади) ва бошқа урушлар даврида ҳаракатдаги армия таркибидаги ҳарбий қисмлар, штаблар ва муассасаларда хизматни ўтаганда, шунингдек, Ўзбекистон Республикасини химоя

қилишда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ҳарбий хизматчилар «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 12-моддаси «а» бандида ва 28-моддасининг «а» ва «б» бандларида назарда тутилган шартлар ва нормаларга кўра пенсия билан таъминланишга ҳақли уруш ногиронлари ҳисобланадилар.

Қуйидаги ногиронлар уруш ногиронларига тенглаштириладилар:

а) собиқ СССР ва Ўзбекистон Республикаси чегараларини кўриқлаш пайтида яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ҳарбий хизматчилар;

б) 1941 йилнинг 22 июнидан 1954 йилнинг 31 декабригача собиқ СССР худудида ҳаракат қилган ҳамда қирувчи батальонлар, взводлар ва халқни ҳимоя қилувчи отрядларда хизмат қилган даврда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган шахслар;

в) темир йўлларнинг фронт яқинидаги участкаларида ишлаган, мудофаа иншоотлари, ҳарбий-денгиз базалари, аэродромлар ва бошқа ҳарбий объектлар қурилиши ишларида қатнашган ҳамда Иккинчи жаҳон уруши даврида уруш бўлаётган жойларда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ходимлар;

г) Иккинчи жаҳон уруши даврида партизан отрядлари ва қўшилмалари таркибида ёки яширин ишларда бўлган даврда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган шахслар;

д) ҳаракатдаги армия таркибидаги ишларда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ва касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ёлланган таркибдаги шахслар;

е) Иккинчи жаҳон уруши даврида фашист концлагерларида (гетто ва зўрлик билан тутиб туриладиган бошқа жойларда) бўлган даврда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ва касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган шахслар (тутқунлар, шу жумладан, болалар);

ж) тинчлик ўрнатувчи кучлар таркибида қатнашиш, шунингдек, ҳарбий ҳаракатлар кетаётган мамлакатларда байналмилал бурчларини адо этиш туфайли яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш туфайли ногирон бўлиб қолган ҳарбий хизматчилар, ички ишлар органлари ва миллий хавфсизлик хизматининг бошлиқлар ва оддий ходимлар таркибидан бўлган шахслар;

з) ҳарбий хизматдаги вазифаларини (хизмат вазифаларини) бажариш пайтида яраланиш, контузия олиш, майибланиш ва касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ҳарбий хизматчилар, ички ишлар органлари ва миллий хавфсизлик хизматининг бошлиқлар ва оддий ходимлар таркибидан бўлган шахслар;

и) ўқув машғулотлари ёки текшириш учун йиғинларга чақирилган ва шу йиғинларда ўз хизмат бурчларини бажараётиб яраланиш, контузия олиш, майибланиш ва касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ҳарбий мажбуриятли шахслар.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
3-ИЛОВА

**Патологоанатомия муассасалари ва суд-тиббиёт
экспертизаси муассасаларининг пенсия тайинлаш вақтида
меҳнат стажи бир ярим барабар кўпайтириладиган
тиббиёт ходимлари айрим тоифаларининг
РЎЙХАТИ**

Ишлар номи	Лавозимлар номи
I. Республика, вилоят ва шаҳарлар патологоанатомия бюрларининг умумий, болалар ва юқумли касалликлар патологияси бўлимлари, шаҳар, туман, туманлараро ва марказлаштирилган бўлимлар	
Мурдани патологоанатомик ёриш ҳамда операциялар ва биопсиялар пайтида олиб ташланган мурда материални, органлар ва тўқималарни гистологик тадқиқ қилиш	Патологоанатом врачлар
Мурдани патологоанатомик ёришда иштирок этиш, намуна учун олинган материалларга ва мурдага ишлов бериш	Ўрта ва кичик тиббиёт ходимлари
II. Суд-тиббиёт экспертизаси бюросининг туман, туманлараро ва шаҳар бўлимлари	
Мурдани ва мурда материални суд-тиббиёт мақсадларида ёриб кўриш ва тадқиқ қилиш	Суд-тиббиёт экспертизаси врачлари
Мурдани суд-тиббиёт мақсадларида ёришда иштирок этиш ва мурда материалга ишлов бериш	Ўрта ва кичик тиббиёт ходимлари, врач-лаборант

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
4-ИЛОВА

**Учувчилар ва синовчи учувчилар таркибига кирувчи
ходимларга пенсия тайинлаш учун белгиланган
иш стажини ҳисоблаш
ТАРТИБИ**

1. Учувчилар таркибига кирувчи ходимларга пенсия тайинлаш учун белгиланган хизмат муддатини ҳисоблашда қуйидагилар ҳисобга олинади:

1.1. Самолётларда учишларнинг ҳар 20 соати (мазкур банднинг 1.2, 1.3,

1.4-кичик бандларида назарда тутилган ишлар ва учишлардан ташқари) — белгиланган хизмат муддатининг бир ойига ўтади.

1.2. Вертолётларда, махсус қўлланиладиган авиациядаги (санитария парвозлари, авиакимё ишлари, аэрофотосъёмкалар, патруллик қилиш, атмосферани текшириш ва ишларнинг бошқа турлари), чет эл ҳаво кемаларини кузатиб борувчи гуруҳ таркибидаги лавозимларда (бошловчи сифатида), командирлик-учувчи ва инструкторлик таркибидаги лавозимларда, шу жумладан, авиациянинг учувчилар тайёрлаш ва ходимларнинг малакасини ошириш олий ва ўрта таълим муассасаларида учишларнинг ҳар 12 соати — белгиланган хизмат муддатининг бир ойига ўтади.

1.3. Авария-қутқарув (қидирув-қутқарув) ҳаво кемалари экипажи таркибида бир йил ишлаш — белгиланган хизмат муддатининг бир ярим йилига ўтади.

1.4. «Ватанпарвар» ўқув ва спорт авиацияси ташкилотларининг учувчилар таркибидаги лавозимларда бир йил ишлаш, тайёргарликнинг ўқув-учиш режасини бажарган тақдирда — белгиланган хизмат муддатининг бир ярим йилига, мураккаб ва олий пилотаж элементларини бажарган тақдирда эса — 2 йилига ўтади.

1.5. Ёши туфайли имтиёзли пенсияга чиқиш ҳуқуқини берадиган парашютчилар (барча номлардаги), қутқарувчилар, ўт ўчирувчи-десантчилар (барча номлардаги), авиа ўт ўчириш хизмати инструкторлари, парашют (парашютчи-қутқарув, қидирув-қутқарув) бўлинмалари раҳбарлари, парашютчи-десант гуруҳларининг штатдаги ва штатдан ташқари ходимлари сифатида бир йил ишлаш, поршенли самолётлардан, вертолётлардан, дирижабллардан ва аэростатлардан сакрашнинг, баландлиги 10 метрдан кам бўлмаган баландликда вертолётдан осилиб туриб, махсус тушиш ва кўтарилиш мосламаларида иш бажаришнинг йиллик нормалари бажарилган тақдирда — белгиланган хизмат муддатининг бир ярим йилига, реактив самолётлар ва вертолётлардан сакрашнинг йиллик нормаси бажарилганда эса — 2 йилига ўтади.

1.6. 1.4 ва 1.5-кичик бандларда назарда тутилганларга мувофиқ белгиланган хизмат муддатларини имтиёзли ҳисобга олиш ҳуқуқини берувчи шартлар бажарилмаган тақдирда бир йил хизмат — белгиланган хизмат муддатининг бир йилига ўтади.

2. 1.1 ва 1.2-кичик бандларга мувофиқ белгиланган хизмат муддатларини ҳисоблаш учувчилар таркиби лавозимларидаги барча парвоз этган даврдаги ҳақиқий учган соатларни тегишли равишда 20 ва 12 соатларга бўлиш йўли билан амалга оширилади. Белгиланган хизмат муддатининг йиллик ҳисоби белгиланган хизмат муддатининг тўлиқ ойлар сонини 12 га бўлиш йўли билан аниқланади.

3. Йил давомида 1.1 — 1.5-кичик бандларда кўрсатилган турли ишлар бажарилган тақдирда хизмат муддатлари ҳар бир ишда мутаносиб равишда учиш соатларининг қанча давом этганлиги (банд бўлганлик)га қараб ҳисобланади.

4. Синовчи-учувчилар таркибидаги ходимларга пенсия тайинлаш

учун белгиланган хизмат муддатини ҳисоблашда қуйидагилар ҳисобга олинади:

4.1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 12 майдаги 250-сон қарори билан тасдиқланган 1-рўйхатнинг III қисми 2-бандининг 1-кичик бандида (кейинги ўринларда 1-рўйхат деб аталади) кўрсатилган лавозимларда бир йил ишлаш — синов учишлари мазкур йил давомида ўтказилган бўлса, икки йилга ўтади.

4.2. 1-рўйхатнинг III қисми 2-бандининг 2-кичик бандида кўрсатилган лавозимларда бир йил ишлаб, йилига 120 ва ундан ортиқ соат училган бўлса — икки йилга, 50 соатдан 120 соатгача училган бўлса — бир ярим йилга, 50 соатдан кам бўлганда — бир йилга ўтади. Кўрсатиб ўтилган учишларнинг камида 50 фоизи манёврли авиация кемаларида ва вертолётларда бажарилган бўлса, белгиланган хизмат муддати шу тариха ҳисобланади.

4.3. 1-рўйхатнинг III қисми 2-бандининг 3-кичик бандида кўрсатилган лавозимларда бир йил ишлаш, учиш соатларининг белгиланган нормалари бажарилган тақдирда, икки йилга ўтади.

5. Агар синовчи-учувчилар таркибига кирувчи ходим бир йил давомида синов учишларида иштирок этмаган бўлса, аммо бошқа турдаги (транспорт авиациясида, учишга тайёргарлик тартибида ва ҳоказо) учишларда иштирок этган бўлса, белгиланган хизмат муддати фуқаро авиацияси учувчилари таркибига кирувчиларга пенсия тайинлаш учун белгиланган тартибда ҳисоблаб чиқилади.

6. Синовчи-учувчилар таркибидаги ходимда йил давомида учиш соатлари умуман бўлмаса, мазкур йил белгиланган хизмат муддатига кирмайди. Бироқ ушбу йил умумий меҳнат стажига қўшилади.

Учишларда иштирок этмаслик синов парвозларини бажаришдаги меҳнат шикастланиши билан боғлиқ бўлса, белгиланган хизмат муддати ҳақиқий учиш даври бўйича ҳисобга олинади.

7. Қуйидагилар учувчилар ва синовчи-учувчиларнинг белгиланган хизмат муддатига киради:

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларининг учувчилар таркиби лавозимларидаги хизмат вақтлари, авиациянинг синовчи-учувчилар ва учувчилар таркибида бўлган лавозимларда ишлаш даври — пенсия тайинлашда тегишли равишда ҳарбий хизматчилар, авиациянинг синовчи-учувчилари таркибига ва учувчилар таркибига кирувчилар учун белгиланган хизмат муддатларини ҳисоблаш тартибига мувофиқ амалга оширилади;

1992 йилнинг 1 январидан бошлаб чет элларда хорижий авиация учувчилари таркибидаги лавозимларда ишлаш вақти — бунда хизмат муддати Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўланган тақдирда, учиш ишларининг турига қараб ушбу Тартибнинг 1-бандида белгиланган тартибда ҳисоблаб чиқилади;

учувчилар таркибидаги ходимлар учун — авиация олий ўқув юртлари-

даги ўқиш вақти (ҳақиқий ўқиш вақти бўйича) — агар ўқишга киришдан олдин учиш лавозимларида ишлаган бўлса.

8. Учувчилар таркибидаги ходимлар пенсия олиш учун ўз ихтиёрлари билан 1992 йилнинг 1 январигача бўлган иш даврини танласалар, белгиланган хизмат муддати ана шу санагача бўлган қоидалар асосида ҳисоблаб чиқилади.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
5-ИЛОВА

**Тўлиқ бир мавсум ишлаш пенсия тайинлаш учун
бир йил меҳнат стажига ўтадиган мавсумий ишлар ва
саноатнинг мавсумий тармоқлари
РЎЙХАТИ**

1. Пахта тозалаш саноати корхоналаридаги ишлар:
 - а) пахтани қуритиш;
 - б) пахтани тозалаш;
 - в) пахтани юклаш, тушириш;
 - г) пахтани пневмотранспортга ортиш;
 - д) қуритиш-тозалаш цехини йиғиштириш ва иситиш, ишлаб чиқариш чиқиндиларини чиқариб ташлаш.

2. Саноатнинг қанд-шакар ва консерва ишлаб чиқариш тармоқлари корхоналаридаги ишлар.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
6-ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги
бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта
бадаллари тўлаш даври тўғрисидаги маълумотномалар
НАМУНАСИ**

Бюджетдан ташқари
Пенсия жамғармаси туман
(шаҳар) бўлимининг штамп
№ _____

М А Ё Л У М О Т Н О М А

_____ га
(фамилияси, исми ва отасининг исми)

шу ҳақда берилдики, у _____ дан _____ гача бўлган
даврдa Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан
ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаган.

Бюджетдан ташқари
Пенсия жамғармаси
туман (шаҳар) бўлими
бошлиғи

(имзо)

(Ф.И.О.)

М.Ў.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
7-ИЛОВА

**Харакатдаги армия таркибида ҳарбий хизмат даври
тўғрисидаги маълумотнома
НАМУНАСИ**

Мудофаа ишлари
бўлимнинг штамп
№ _____

М А Ё Л У М О Т Н О М А

Истеъфодаги _____
(унвони)

_____ га
(фамилияси, исми ва отасининг исми)

шу ҳақда берилдики, у _____
(йиллар, ойлар ва кунларнинг умумий сони кўрсатилсин)

ҳаракатдаги армия таркибида жанговар ҳаракатлар даврида ҳарбий хизматни ўтади (шу жумладан, байналмилал бурчни адо этиш, партизан отрядлари ва қўшилмаларида бўлиш даври).

Кўрсатиб ўтилган хизмат имтиёзли шартларда пенсия тайинлаш учун меҳнат стажига қўшилиши керак: хизматнинг бир ойи уч ойга тенгдир.

Маълумотнома бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимига тақдим этиш учун берилди.

Мудофаа ишлари
бўлими бошлиғи

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О.)

М.Ў.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
8-ИЛОВА

**Ички ишлар органларида хизмат қилган давр
тўғрисидаги маълумотнома
НАМУНАСИ**

Ички ишлар
органининг штампи
_____ № _____

М А Ё Л У М О Т Н О М А

_____ (унвони, фамилияси, исми, отасининг исми)

дан

_____ (кун, ой, йил, лавозимга тайинланганлик тўғрисидаги буйруқ номери)

гача

_____ (кун, ой, йил, хизматдан бўшаганлик тўғрисидаги буйруқ номери)

ички ишлар органларида хизмат қилди.

Маълумотнома бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимига тақдим этиш учун берилди.

Изоҳ. Маълумотнома меҳнат дафтарчасида зарур ёзувлар бўлмаган тақдирда берилмайди.

Кадрлар бошқармаси
(бўлими) бошлиғи

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О.)

М.Ў.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
9-ИЛОВА

**Ҳарбий хизматчи хотинининг ишга жойлашиш
имконияти бўлмаган жойларда эри билан яшаган
даври тўғрисидаги маълумотнома
НАМУНАСИ**

Бандликка кўмаклашиш ва аҳолини
ижтимоий муҳофаза қилиш туман
(шаҳар)марказининг штампи
_____ №_____

М А Ё Л У М О Т Н О М А

_____ (ҳарбий хизматчи хотинининг фамилияси, исми ва отасининг исми)

_____ ишга жойлашиш имконияти
бўлмаганлиги туфайли _____ дан _____ гача ишламаган
ҳамда Бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш мар-
казида ишсиз сифатида ҳисобга турган.

Маълумотнома бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман
(шаҳар) бўлимига тақдим этиш учун берилди.

Бандликка кўмаклашиш ва
аҳолини ижтимоий муҳофаза
қилиш туман (шаҳар)
маркази бошлиғи _____

(имзо)

(Ф.И.О.)

М.Ў.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
10-ИЛОВА

**Ҳарбий хизматчи хотинининг ишга жойлашиш
имконияти бўлмаган жойларда эри билан яшаган
даври тўғрисидаги маълумотнома
НАМУНАСИ**

Ҳарбий қисм (муассаса,
корхона, ташкилот)нинг
штампи

_____ № _____

М А Ё Л У М О Т Н О М А

_____ (ҳарбий хизматчининг унвони, фамилияси, исми ва отасининг исми)

_____ дан

_____ гача

(ҳарбий қисм рақами, муассаса, корхона, ташкилотнинг номи)

ҳақиқий ҳарбий хизматни ўтади (ўтамоқда).

_____ билан хотини _____

бирга яшади. У ишга жойлашиш имконияти бўлмаганлиги туфайли
_____ дан _____ гача ишламаган.

Маълумотнома бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман
(шаҳар) бўлимига тақдим этиш учун берилди.

Ҳарбий қисм
командири (бошлиғи)

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О.)

М.Ў.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тулаш тартиби тўғрисидаги низомга
11-илова

**Имтиёзли пенсия таъминотига бўлган ҳуқуқни
аниқлаштирувчи маълумотнома
НАМУНАСИ**

Корхона, муассаса,
ташкilot штампи
_____ № _____

МАЪЛУМОТНОМА

_____ йилда туғилган _____ га
(туғилган йили) (фамилияси, исми ва отасининг исми)
шу ҳақда берилдики, у _____ дан _____ гача
_____ да
(корхона, муассаса, ташкilotнинг номи)
_____ сифатида ишлади
(касб, лавозим)
ва _____ билан банд бўлди.
(бажариладиган ишнинг хусусияти)

Кўрсатиб ўтилган иш даври _____-сон Рўйхатнинг, _____-қисми, _____-бўлими, _____-кичик бўлими, _____-банди, _____-кичик бандига киритилади.

Қуйидаги даврлар бундан мустасно:

Иш ҳақи сақланмаган таътил: _____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ
_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ
_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

Асосий ишдан бошқа ишлар
билан шуғулланиш (ўқув таътиллари,
малака ошириш курслари,
бекор туриш ва ҳоказолар): _____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ
_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ
_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

Болани парваришлаш таътили: _____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ
_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

Қисқартирилган иш кунида
ишлаш:

_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

_____ касби бўйича лавозимда ишни қўшиб олиб борган:

_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

_____дан _____гача _____даги _____-сон буйруқ

Имтиёзли пенсия таъминоти ҳуқуқини берадиган иш стажи _____ йил
_____ ой _____ кунни ташкил этади.

Маълумотнома беришнинг асоси:

(бажариладиган ишнинг хусусияти ва шартларини тасдиқлайдиган ҳужжатлар)

Маълумотнома бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман
(шаҳар) бўлимига тақдим этиш учун берилди.

Изоҳ. Маълумотнома меҳнат дафтарчасида ходимларнинг айрим тоифа-
лари учун белгиланган 1, 2 ва 3-сон рўйхатлар бўйича имтиёзли шартларда
пенсия олиш ҳуқуқини белгилайдиган омиллар тўғрисидаги маълумотлар
мавжуд бўлмаган тақдирда берилади.

Муассаса, корхона,
ташкилот раҳбари

(имзо)

(Ф.И.О.)

Кадрлар бошқармаси
(бўлими) бошлиғи

(имзо)

(Ф.И.О.)

М.Ў.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
12-ИЛОВА

Олд томони

**Ҳақиқий иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома
НАМУНАСИ**

Ташкилотнинг
штампи

_____ № _____

МАЪЛУМОТНОМА

Ушбу маълумотнома _____ га
(фамилияси, исми ва отасининг исми)

1. Иш ҳақи суммасидан (ойлик ва чораклик мукофотлар, йил якунлари бўйича тақдирлаш пули бундан мустасно) тўланган сугурта бадаллари қуйидагича эканлигини тасдиқлаш учун берилди:

Ойлар	20__ й.	20__ й.	20__ й.	20__ й.	20__ й.	20__ й.	20__ й.	20__ й.	20__ й.	20__ й.
Январь										
Февраль										
Март										
Апрель										
Май										
Июнь										
Июль										
Август										
Сентябрь										
Октябрь										
Ноябрь										
Декабрь										
Ҳаммаси										

Орқа томони

2. Ойлик ва чораклик мукофотлар, йил якунлари бўйича тақдирлаш пули суммасидан тўланган суғурта бадаллари қуйидагича:

Тўлов ойи ва йили	Сумма	Тўлов қайси давр учун амалга оширилган	Қандай кўрсаткичлар учун тўланган	Тўлов ойи ва йили	Сумма	Тўлов қайси давр учун амалга оширилган	Қандай кўрсаткичлар учун тўланган
Жами							

Ушбу маълумотнома қуйидаги ҳужжатлар асосида берилди:

(ведомостлар, шахсий ҳисоб рақамлари ва бошқалар)

Тақдим этилаётган маълумотларнинг тўғрилиги ва асосланганлиги учун тўлиқ жавобгарликни ўз зиммамизга оламиз.

Маълумотнома Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимига тақдим этиш учун берилди.

Ташкилот раҳбари

(имзо)

(Ф.И.О.)

Бош бухгалтер

(имзо)

(Ф.И.О.)

М.Ў.

Изоҳ. Агар иш ҳақини ҳисоблаш дафтарларига тузатишлар киритилган ҳоллар мавжуд бўлса, у ҳолда ушбу тузатишлар кўрсатилиши керак.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
13-ИЛОВА

Ҳақиқий иш ҳақи тўғрисидаги архив маълумотномасининг НАМУНАСИ

Архивнинг
штампи

_____ № _____

АРХИВ МАЪЛУМОТНОМАСИ

Ушбу маълумотнома _____га
(фамилияси, исми ва отасининг исми)

_____ архив фондида сақланаётган иш ҳақини ҳисоблаш
(архив фондининг номи)

тўғрисидаги дафтарлар (ҳисоб-китоб рақамлари, шахсий ҳисобварақлари, тўлов ведомостлари (керагининг тагига чизилсин) бўйича иш ҳақи ва бошқа даромадлар, шунингдек ҳисобланган суғурта бадаллари ҳақидаги маълумотлар тўғрисида берилди.

Ойлар	_____ й.		_____ й.		_____ й.		_____ й.		_____ й.	
	Иш ҳақи (шу жумладан бошқа тўловлар)	Ҳисобланган суғурта бадаллари	Иш ҳақи (шу жумладан бошқа тўловлар)	Ҳисобланган суғурта бадаллари	Иш ҳақи (шу жумладан бошқа тўловлар)	Ҳисобланган суғурта бадаллари	Иш ҳақи (шу жумладан бошқа тўловлар)	Ҳисобланган суғурта бадаллари	Иш ҳақи (шу жумладан бошқа тўловлар)	Ҳисобланган суғурта бадаллари
Январь										
Февраль										
Март										
Апрель										
Май										
Июнь										
Июль										
Август										
Сентябрь										
Октябрь										
Ноябрь										
Декабрь										
Ҳаммаси										

Ушбу архив маълумотномаси қуйидаги ҳужжатлар асосида берилди:

_____ (архив фонди, рўйхатлар, йиғмажилдлар, варақларнинг тартиб рақамлари)

Такдим этилаётган маълумотларнинг тўғрилиги ва асосланганлиги учун тўлиқ жавобгарликни ўз зиммамизга оламиз.

Архив маълумотномаси Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимига такдим этиш учун берилди.

Архив раҳбари

(имзо)

(Ф.И.О.)

Архивариус

(имзо)

(Ф.И.О.)

М.Ў.

Изоҳ:

Агар иш ҳақини ҳисоблаш дафтарларига тузатишлар киритилган ҳоллар мавжуд бўлса, у ҳолда ушбу тузатишлар кўрсатилиши керак.

Агар ходимга иш ҳақидан ташқари мукофотлар, тақдирлаш пуллари ва бошқа пулли рағбатлантиришлар ҳисоблаб ёзилган бўлса, у ҳолда уларнинг ҳисоблаб ёзилганлиги тўғрисидаги маълумотлар «Иш ҳақи» устунда тегишли ой учун иш ҳақидан алоҳида кўрсатилади.

Давлат пенсияларини тайинлаш ва
тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга
14-ИЛОВА

**Меҳнатга лаёқатсиз фуқароларни тўлиқ давлат
таъминотидаги шахслар тоифасига киритиш
ШАРТЛАРИ**

Қуйидаги шартлар мавжуд бўлганда шахс тўлиқ давлат таъминотидаги шахс ҳисобланади:

бепул уй-жой билан таъминланганда;

бепул овқат билан таъминланганда;

бепул махсус уст-бош ва кийим-кечак билан таъминланганда.

Кўрсатиб ўтилган шартлардан ҳатто биттаси мавжуд бўлмаса шахс тўлиқ давлат таъминотидаги шахс ҳисобланмайди.

Вазирлар Маҳкамасининг
2011 йил 8 сентябрдаги 252-сон қарорига
2-ИЛОВА

**Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган
амалдаги иш ҳақини иш ҳақининг якка тартибдаги
коэффициентларини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб
чиқиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1. Ушбу Низом «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициентларини қўллаган ҳолда пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ҳақиқий иш ҳақини қайта ҳисоблаб чиқиш тартибини белгилайди.

2. Иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициенти — тегишли ой учун пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ҳақиқий иш ҳақининг айнан шу ой учун энг кам ойлик иш ҳақи нисбати сифатида аниқланадиган миқдор.

3. Иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициенти (ИКЗ)дан пенсионернинг (ёки пенсия тайинлаш учун мурожаат қилган шахснинг) пенсиясини ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ҳақиқий иш ҳақини қайта ҳисоблаб чиқиш учун фойдаланилади.

4. Шахснинг ИКЗ, ишдаги мавжуд танаффусларидан қатъи назар (пенсия тайинлаш учун мурожаат қилган шахснинг танлашига кўра), меҳнат фаолиятининг охиригى ўн йили мобайнидаги исталган кетма-кет олтмиш ойдан ҳар бир ойи учун аниқланади, бунда шахснинг пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ҳақиқий иш ҳақи тегишли ойдаги энг кам ойлик иш ҳақи миқдорига бўлинади ва қуйидаги формула бўйича ҳисоблаб чиқилади:

$$\text{ИКЗ}_i = \text{ФЗ}_i / \text{МЗП}_i, \text{ бунда:}$$

ИКЗ_і — і ой учун иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициенти;

ФЗ_і — і ой учун ҳақиқий иш ҳақи, сўм;

МЗП_і — і ой учун энг кам ойлик иш ҳақи, сўм.

5. Қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда, яъни пенсия тайинлаш учун мурожаат қилган шахс олтмиш ойдан кам ишлаган тақдирда якка тартибдаги иш ҳақи коэффициентлари унинг тегишли ой учун пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ҳақиқий иш ҳақини айнан шу ойдаги энг кам ойлик иш ҳақи миқдорига бўлиш йўли билан мавжуд иш стажидан ҳар бир ой учун аниқланади.

6. ИКЗ вергулдан кейинги тўрт белгили миқдордан иборат бўлади.

7. ИКЗни ҳисоблашда вергулдан кейин тўрт белгигача яхлит қилиб ҳисобланади. Агар вергулдан кейинги бешинчи белги «5» га тенг ва ундан юқори бўлса, у ҳолда тўртинчи белги бир бирликка кўпайтирилади.

Мисол. Иш ҳақининг якка тартибдаги коэффиценти 5,62316 ни ташкил қилди. У яхлит қилиб ҳисоблангач — 5,6232 ҳосил бўлади.

8. Иш ҳақининг якка тартибдаги коэффицентини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқилган иш ҳақи қуйидаги формула бўйича аниқланади:

$$\text{ПФЗ}_i = \text{ИКЗ}_i \times \text{СМЗП}, \text{ бунда:}$$

ПФЗ_i — иш ҳақининг якка тартибдаги коэффицентларини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқилган иш ҳақи;

СМЗП — олдинги 12 ойдаги ўртача энг кам ойлик иш ҳақи, сўм.

9. Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақи қуйидаги формула бўйича аниқланади:

$$\text{СЗИП} = \sum \text{ПФЗ}_i / 60, \text{ бунда:}$$

∑ — сумма белгиси шуни кўрсатадики, пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақини белгилашда иш ҳақининг якка тартибдаги коэффицентини қўллаган ҳолда пенсияни ҳисоблаш учун қайта ҳисоблаб чиқилган ҳақиқий иш ҳақи миқдори, шахснинг ишдаги мавжуд танаффусларидан қатъи назар, меҳнат фаолиятининг охириги ўн йили мобайнидаги исталган кетма-кет беш йилнинг тегишли ойлари учун жамланиши керак.

10. Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақи бир тийингача яхлит қилиб ҳисобланади, ярим тийиндан кам сумма эса ташлаб юборилади.

11. Пенсия ушбу Низом жорий этилгунгача тайинланган фуқароларга пенсияни ҳисоблаш учун ҳақиқий иш ҳақининг якка тартибдаги коэффицентини қўллаган ҳолда ҳақиқий иш ҳақини қайта ҳисоблаб чиқиш механизми қўлланмайди.

12. Пенсионер томонидан пенсия миқдорига таъсир қилувчи (иш стажи ёки иш ҳақи тўғрисидаги ва бошқа) қўшимча ҳужжатлар тақдим қилинган тақдирда, шунингдек пенсиянинг бир туридан бошқа турига ўтказилганда пенсия миқдори иш ҳақининг якка тартибдаги коэффицентини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқилади.

13. Ногиронлик гуруҳи (I ва II гуруҳ ногиронларига) ўзгартирилганда, шунингдек пенсионер оила аъзоларининг боқувчисини йўқотганлик бўйича пенсия оладиганлари сони ўзгарганда пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинган ҳақиқий иш ҳақи миқдорлари иш ҳақининг якка тартибдаги коэффицентини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқилмайди.

14. Ўзбекистон Республикасида доимий яшайдиган хорижий фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахслар учун Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига ёки халқаро шартномаларига мувофиқ пенсия олишга ҳуқуқи мавжуд бўлган тақдирда пенсиялар тайинлаш учун яшайдиган мамлакатда олинган ҳақиқий иш ҳақи қабул қилинади.

Иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициентларини қўллаш мақсадида хорижий фуқаронинг ва фуқаролиги бўлмаган шахснинг яшаётган мамлакатда тегишли ой учун ҳисоблаб чиқилган ҳар ойлик иш ҳақи кўрсатиб ўтилган иш ҳақи, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, ҳисоблаб чиқилган ойнинг 15-сана-сидаги Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан белгиланган хорижий валютанинг сўмга нисбатан курси бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий валютасига ўтказилади.

15. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони билан иш ҳақи, пенсиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорлари оширилган тақдирда илгари тайинланган барча пенсиялар миқдорлари ушбу Фармонда назарда тутилган шартларга мувофиқ оширилади (қайта ҳисоб-китоб қилинади).

16. Ўзбекистон Республикасида энг кам ойлик иш ҳақининг белгиланган миқдорлари ушбу Низомга 1-иловада келтирилган.

17. Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ҳақиқий иш ҳақини иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициентларини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқишга мисол ушбу Низомга 2-иловада келтирилган.

Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган амалдаги иш ҳақини иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициентларини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқиш тартиби тўғрисидаги низомга
1-ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикасида белгиланган
энг кам ойлик иш ҳақи
МИҚДОРЛАРИ**

Ўзгартиришлар санаси ва даври	Белгиланган энг кам ойлик иш ҳақи миқдори
Сўмларда:	
01.01.1973 йилдан	70,00
01.01.1992 йилдан	350,00
01.03.1992 йилдан	$(350,00 + 550,00) / 2 = 450,00$
01.04.1992 йилдан	550,00
01.07.1992 йилдан	1000,00
01.09.1992 йилдан	1250,00
01.10.1992 йилдан	2000,00
01.01.1993 йилдан	2500,00
01.04.1993 йилдан	3000,00
01.06.1993 йилдан	7500,00
01.07.1993 йилдан	11250,00
01.09.1993 йилдан	13500,00
01.11.1993 йилдан	16200,00

Ўзгартиришлар санаси ва даври	Белгиланган энг кам ойлик иш ҳақи миқдори
Сўм-купонларда:	
01.12.1993 йилдан	24300,00
01.01.1994 йилдан	30000,00
01.03.1994 йилдан	45000,00
01.06.1994 йилдан	70000,00
Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасида (сўм):	
01.07.1994 йилдан	70,00
01.08.1994 йилдан	100,00
01.03.1995 йилдан	150,00
01.09.1995 йилдан	250,00
01.04.1996 йилдан	400,00
01.09.1996 йилдан	550,00
01.12.1996 йилдан	600,00
01.07.1997 йилдан	750,00
01.07.1998 йилдан	1100,00
01.01.1999 йилдан	1320,00
01.08.1999 йилдан	1750,00
01.08.2000 йилдан	2450,00
01.08.2001 йилдан	3430,00
01.04.2002 йилдан	3945,00
01.08.2002 йилдан	4535,00
01.05.2003 йилдан	5440,00
01.08.2004 йилдан	6530,00
01.05.2005 йилдан	7835,00
01.10.2005 йилдан	9400,00
01.07.2006 йилдан	10800,00
01.11.2006 йилдан	12420,00
01.08.2007 йилдан	15525,00
01.11.2007 йилдан	$(15525,00 + 18630,00) / 2 = 17077,50$
01.12.2007 йилдан	18630,00
01.04.2008 йилдан	20865,00
01.09.2008 йилдан	25040,00
01.11.2008 йилдан	$(25040,00 + 28040,00) / 2 = 26540,00$
01.12.2008 йилдан	28040,00
01.08.2009 йилдан	33645,00
01.12.2009 йилдан	37680,00
01.08.2010 йилдан	45215,00
01.12.2010 йилдан	49735,00
01.08.2011 йилдан	57200,00

Изоҳ: энг кам ойлик иш ҳақининг кейинги ўзгаришларида ушбу жадвалга энг кам ойлик иш ҳақининг тегишли миқдори қўшилаверади.

Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган амалдаги иш ҳақини иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициентларини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқиш тартиби тўғрисидаги низомга
2-ИЛОВА

**Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган амалдаги иш ҳақини иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициентларини қўллаган ҳолда қайта ҳисоблаб чиқишга
МИСОЛ**

1. Эркак киши 2011 йил 12 апрелда 60 ёшга тўлгач пенсия тайинлаш учун мурожаат қилди ва унинг охириги ўн йил мобайнида меҳнат фаолиятининг 5 йиллик даври учун 2006 йил май — 2011 йил апрель ойлари танланди.

2. Пенсия тайинланишидан олдинги 12 ой учун ўртача энг кам ойлик иш ҳақи миқдорини аниқлаймиз.

Ўртача энг кам ойлик иш ҳақи миқдори = (37680 сўм (2010 йил май — июлдаги энг кам ойлик иш ҳақи миқдори) * 3 + 45215 сўм (2010 йил август — ноябрдаги энг кам ойлик иш ҳақи миқдори)* 4 + 49735 сўм (2010 йил декабрь — 2011 йил апрелдаги энг кам ойлик иш ҳақи миқдори)* 5)/12 = 45214,58 сўм.

3. Иш ҳақи тўғрисидаги (маълумотнома бўйича) маълумотлар асосида иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициентларини ва ҳар бир ой учун ҳисоблаб чиқилган ҳақиқий иш ҳақини аниқлаймиз:

Даврлар	Энг кам ойлик иш ҳақи миқдори	Пенсияларни ҳисоблаш учун қўлланиладиган ҳақиқий иш ҳақи	Иш ҳақининг якка тартибдаги коэффициенти	Ўртача энг кам ойлик иш ҳақи миқдори	Қайта ҳисоблаб чиқилган ҳақиқий иш ҳақи
1	2	3	4 (3/2)	5	6 (4*5)
2006 йил					
Май	9 400	72 000	7,6596	45 214,58	346 325,60
Июнь	9 400	123 400	13,1277	45 214,58	593 563,44
Июль	10 800	82 800	7,6667	45 214,58	346 646,62
Август	10 800	82 800	7,6667	45 214,58	346 646,62
Сентябрь	10 800	82 800	7,6667	45 214,58	346 646,62
Октябрь	10 800	82 800	7,6667	45 214,58	346 646,62
Ноябрь	12 420	95 220	7,6667	45 214,58	346 646,62
Декабрь	12 420	95 220	7,6667	45 214,58	346 646,62
Жами:					3 019 768,76
2007 йил					
Январь	12 420	95 220,00	7,6667	45 214,58	346 646,62
Февраль	12 420	95 220,00	7,6667	45 214,58	346 646,62
Март	12 420	95 220,00	7,6667	45 214,58	346 646,62
Апрель	12 420	95 220,00	7,6667	45 214,58	346 646,62
Май	12 420	125 500,00	10,1047	45 214,58	456 879,77
Июнь	12 420	145 600,00	11,7230	45 214,58	530 050,52
Июль	12 420	95 220,00	7,6667	45 214,58	346 646,62
Август	15 525	119 025,00	7,6667	45 214,58	346 646,62

Даврлар	Энг кам ойлик иш ҳақи миқдори	Пенсияларни ҳисоблаш учун қўлланиладиган ҳақиқий иш ҳақи	Иш ҳақининг яқка тартибдаги коэффиценти	Ўртача энг кам ойлик иш ҳақи миқдори	Қайта ҳисоблаб чиқилган ҳақиқий иш ҳақи
1	2	3	4 (3/2)	5	6 (4*5)
Сентябрь	15 525	119 025,00	7,6667	45 214,58	346 646,62
Октябрь	15 525	119 025,00	7,6667	45 214,58	346 646,62
Ноябрь	17 077,50	130 930,00	7,6668	45 214,58	346 651,14
Декабрь	18 630	144 025,00	7,7308	45 214,58	349 544,88
Жами:					4 456 299,27
2008 йил					
Январь	18 630	144 025	7,7308	45 214,58	349 544,88
Февраль	18 630	144 025	7,7308	45 214,58	349 544,88
Март	18 630	144 025	7,7308	45 214,58	349 544,88
Апрель	20 865	161 308	7,7310	45 214,58	349 553,92
Май	20 865	185 425	8,8869	45 214,58	401 817,45
Июнь	20 865	224 560	10,7625	45 214,58	486 621,92
Июль	20 865	161 308	7,7310	45 214,58	349 553,92
Август	20 865	161 308	7,7310	45 214,58	349 553,92
Сентябрь	25 040	194 500	7,7676	45 214,58	351 208,77
Октябрь	25 040	194 500	7,7676	45 214,58	351 208,77
Ноябрь	26 540	208 400	7,8523	45 214,58	355 038,45
Декабрь	28 040	208 400	7,4322	45 214,58	336 043,80
Жами:					4 379 235,56
2009 йил					
Январь	28 040	208 400	7,4322	45 214,58	336 043,80
Февраль	28 040	208 400	7,4322	45 214,58	336 043,80
Март	28 040	208 400	7,4322	45 214,58	336 043,80
Апрель	28 040	208 400	7,4322	45 214,58	336 043,80
Май	28 040	245 600	8,7589	45 214,58	396 029,98
Июнь	28 040	297 852	10,6224	45 214,58	480 287,35
Июль	28 040	208 400	7,4322	45 214,58	336 043,80
Август	33 645	251 500	7,4751	45 214,58	337 983,51
Сентябрь	33 645	251 500	7,4751	45 214,58	337 983,51
Октябрь	33 645	251 500	7,4751	45 214,58	337 983,51
Ноябрь	33 645	251 500	7,4751	45 214,58	337 983,51
Декабрь	37 680	282 400	7,4947	45 214,58	338 869,71
Жами:					4 247 340,08
2010 йил					
Январь	37 680	282 400	7,4947	45 214,58	338 869,71
Февраль	37 680	282 400	7,4947	45 214,58	338 869,71
Март	37 680	282 400	7,4947	45 214,58	338 869,71
Апрель	37 680	282 400	7,4947	45 214,58	338 869,71
Май	37 680	312 500	8,2935	45 214,58	374 987,12
Июнь	37 680	365 800	9,7081	45 214,58	438 947,66
Июль	37 680	282 400	7,4947	45 214,58	338 869,71
Август	45 215	325 456	7,1980	45 214,58	325 454,55
Сентябрь	45 215	325 456	7,1980	45 214,58	325 454,55
Октябрь	45 215	325 456	7,1980	45 214,58	325 454,55
Ноябрь	45 215	325 456	7,1980	45 214,58	325 454,55
Декабрь	49 735	375 256	7,5451	45 214,58	341 148,53
Жами:					4 151 250,06
2011 йил					
Январь	49 735	375 256	7,5451	45 214,58	341 148,53
Февраль	49 735	375 256	7,5451	45 214,58	341 148,53
Март	49 735	375 256	7,5451	45 214,58	341 148,53
Апрель	49 735	375 256	7,5451	45 214,58	341 148,53
Жами:					1 364 594,12
Ҳаммаси:					21 618 487,85

4. Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилинадиган ўртача ойлик иш ҳақини ҳисоблаб чиқамиз:

Пенсияни ҳисоблаш учун ўртача ойлик иш ҳақи = $21618487,85 \text{ сўм} / 60 = 360308,13 \text{ сўм}$.

Вазирлар Маҳкамасининг
2011 йил 8 сентябрдаги 252-сон қарорига
3-ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг ўз кучини
йўқотган қарорлари
РЎЙХАТИ**

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 21 августдаги 307–ф-сон фармойиши.

2. Вазирлар Маҳкамасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида» Ўзбекистон Республикасининг қонунини рўёбга чиқариш учун зарур бўлган норматив ҳужжатларни тасдиқлаш ҳақида» 1994 йил 11 майдаги 249-сон қарори 1-бандининг иккинчи — олтинчи, ўн иккинчи, ўн бешинчи — ўн тўққизинчи хатбошилари ҳамда қарорга 1 — 3, 8, 10 — 14-иловалар.

3. Вазирлар Маҳкамасининг «Тиббий-меҳнат эксперт комиссиялари (ТМЭК) ҳамда меҳнатда майибланганлик ёки касб касаллиги туфайли таъинланган пенсияларни бошқа давлатларга ўтказиш тартиби тўғрисида» 1994 йил 23 июндаги 317-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 1994 й., 6-сон, 32-модда).

4. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ва айримларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида» 1999 йил 30 апрелдаги 202-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 1999 й., 4-сон, 22-модда) 1-илованинг 4-банди.

5. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек уларнинг баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида» 2001 йил 1 мартдаги 103-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2001 й., 3-сон, 13-модда) илованинг 3, 4, 5, 8 ва 14-бандлари.

6. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳамда Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги тўғрисидаги низомларни тасдиқлаш ҳақида» 2001 йил 6 апрелдаги 162-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2001 й., 4-сон, 21-модда) 3-илова 4-бандининг иккинчи хатбоши.

7. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» 2005 йил

27 январдаги 35-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2005 й., 1-сон, 5-модда) илованинг 3 ва 4-бандлари.

8. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фуқароларнинг пенсия таъминоти тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 30 декабрдаги ПФ–4161-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги тузилмасини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 30 декабрдаги ПҚ–1251-сон ҳамда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг ташкилий тузилмасини шакллантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 30 декабрдаги ПҚ–1252-сон қарорлари)» 2010 йил 24 мартдаги 52-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2010 й., 3-сон, 12-модда) 1-илова 5-бандининг «а» ва «б» кичик бандлари ва 7-банди.

9. Вазирлар Маҳкамасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга ошириш учун зарур бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлаш ҳақида» 2011 йил 7 апрелдаги 107-сон қарорининг 3-банди ва қарорга 3-илова.